

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inserati petič vrst a Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101, Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Lepo smo proslavili 15-letnico osvobodjenja

Proslave praznika ujedinjenja so povsod pokazale, da se naš narod v polni meri zaveda pomena zgodovinskih dogodkov pred 15 leti

Ljubljana, 2. decembra.

Z redko enodušnostjo in v zgledni vzajemnosti je včeraj ves jugoslovski narod proslavil 15. obletnico narodnega in državnega ujedinjenja. Posamezne organizacije so medsebojno naravnost tekmovali, da bi dale temu našem največjemu in najpomembnejšemu državnemu prazniku čim večji sijaj. Posebno lepe proslave so bile v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, o čemer poročamo na drugem mestu, a prav tako svečano, četudi skromnejše, so proslavili narodni praznik po deželi. Baš pri tej priliki se je pokazalo, kako globoko je ukoreninjena zavest jugoslovenske konceptnosti v najširših plasteh našega naroda. Včerajšnji praznik je bil zgovoren dokaz duhovne konsolidacije jugoslovenske misli, ki je po tolikih po nepotrebnem izjavljenih borbah zmaga na vsej črti ter je danes na zmagovalnem pohodu po vsej državi. S polnim zaupanjem lahko zremo v bodočnost Jugoslavije, ki se vedno bolj utrjuje tudi na političnem in gospodarskem polju ter zavzema pod modrim vodstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra vedno bolj vidno mesto v krogu evropskih narodov in držav. Ob spominu na vse žrtve, doprinešene za naše osvobodjenje in ujedinjenje obnovimo zaobljubo, da bomo s polnojenimi močmi vsi do zadnjega moža sodelovali pri skupnih naporih za gospodarsko, kulturno in socialno povzdigo našega naroda.

Petnajsto obletnico narodnega zedinjenja in nacionalne svobode je Ljubljana proslavila mirno in dostojno, bila je to zopet skrena manifestacija privrženosti naši državi, svečana afirmacija državne in narodne misli. Že v četrtek popoldne je nastalo v mestu praznično razpoloženje, z vseh hiš, tako z državnih kakor tudi s privatnih poslopij so zaplapolale državne trobojnice. Zvečer in včeraj jutraj je z Grada zadonelo po 21 topovskih strelah. Grad in ljubljanski nebotičnik sta bila razsvetljena po žarometih. V mestu je postalo nenavadno živahno, zlasti okrog 20., ko so ljudje prihajali na razne proslave, ki so se vršile na vseh koncih in krajih.

Včeraj popoldne ob 10. se je vršila v stolnici slovesna zahvalna služba božja. Cerkvene obrede je opravil škof dr. Gregorij Rožman ob številni asistenci. Te Deum so pa prisostvovali najodličnejši predstavniki naše javnosti, tako ban dr. Marušič z načelniki raznih oddelkov ban-

ake uprave, general Pekić, župan dr. Puc s podžupanom Jarcem in večino občinskih svetnikov, predstavniki univerze, sodišča, pošte, železnice, policije in drugih državnih uradov, ves tukašnji konzularni zbor, zastopništvo raznih organizacij, korporacij in društev, številni častniki, kakor tudi mnogi rezervni častniki, predstavniki sokolstva itd., cerkev je bila pa tudi polna drugega občinstva.

Ob 9. se je vršila zahvalna služba božja tudi v pravoslavni kapeli v vojašnici vojvode Mišića, ki so ji prav tako prisostvovali vsi že omenjeni predstavniki naše javnosti. Cerkvene obrede je opravil prota Budimir ob asistenci. — Ističasno je evangelijski pastor daroval zahvalno službo božjo v protestantski cerkvi na Gospo-svetjski cesti.

Po maši je odšla večina predstavnikov na banksko upravo kjer je ob 11. g. ban dr. Marušič sprejemal poklonitve in častitke.

Nacionalna Ljubljana v sprevedu

Ljubljana je lahko ponosna na letošnjo proslavo 15. decembra, proslavo 15-letnice osvobodjenja. Ves dan je bilo mesto svečano tudi na zunaj in razen številnih notranjih proslav po šolah in društvih, ki so bile vse lepe, je posebno povzdignila svečanost in lepoto včerajšnje praznika množica nacionalna manifestacija, ki so jo organizirale združene bojevniki skupine. Ljubljana je pokazala ter dokazala, da se zaveda velikega pomena jubileja naše države. V ogromnem sprevedu je manifestirala vsa nacionalna Ljubljana — kdor je bil mogoč, se je udeležil spreveda — za svojo državo, svobodo in kraj.

Ob 16.30 so se začele zbirati posamezne skupine za spreved na Kongresnem trgu in bližnjih ulicah. Nikogar ni zadrževalo slabo vreme in tudi ne blato. Niti tistih cest, kjer se je pomikal spreved, nismo posuli s peskom. Po Vegovi ulici in Rimski ter Bleiweisovi cesti se je blato kar ceditilo, se preden ga je premešala množica v sprevedu. Čeprav posamezne skupine niso dobile prej navodil, kako se naj uvrste v spreved, so vendar reditelji s predsednikom prireditelne odbora g. Gombečkim hitro formalizirali povorko. Grad je bil razsvetljen ter se je zdelo, da je nekaj sim-boličnega v siju nad mestom. Megleno je bilo, vendar so nudile rakete, ki so jih spuščali na gradu, lepo sliko.

Svečano razpoloženje se ni pošlačalo le množice, ki se je uvrščala v spreved, temveč tudi ljudje po mestu. Povsod so ljudje čakali nestrno v špalirjih spreveda, nikogar ni zadržalo doma slabo vreme. V ulicah, kjer se je pomikal spreved, so bile hiše razkošno razsvetljene, na oknih je gor-el cel gozd sveč, žareli so pisani lampijoni in vihrale zastavice. Posebno učinkovito so bile razsvetljene nekatere hiše.

Ob 17. je zagrmel na Gradu topovskistrel. Kmalu potem se je začel pomikati spreved, ki ga moramo prištevati k cemu najlepših in najmočnejših, kar smo jih kdaj videli v Ljubljani. Krenil je po Vegovi ulici in Rimski cesti na Bleiweisovo cesto, kjer se je ustavil pred banovinsko palačo. Palača je bila razsvetljena z žarometi in na vseh oknih so gorele sveče. Na balkonu je pričakoval spreved ban dr. Drag. Marušič s komandantom mesta generalom Pekićem. Čim se je začel pomikati spreved, se je dvignil pravi vihar vzklikov, spontano navdušenje se je polastilo množice, ki se je neoprestano stopnjevalo. Ko zadnje vrste spreveda še niso zapustile Kongresnega trga, je bila že sokolska konjenica pred banovinsko palačo. Skoraj do Šubičeve ulice so segale prve vrste, ko se je spreved ustavil. Ob balkoni na palači sta bila monitorna megafona, ki sta ojačevala banov govor, a ga pa vseeno ni mogel slišati ves spreved.

Govor bana dr. Marušiča

Bojevniki!
Danes praznujemo 15-letnico onega za naš narod najpomembnejšega zgodovinskega dne, ko je Nj. Vel. kralj Aleksander v odgovoru na adresi Narodnega veča slovesno proglasil, da je jugoslovski na-

nudi vsakomur, ki ima voljo in ljubezen do dela, človeka dostojno in zadovoljno življenje. Ta cilj bomo pa dosegli samo tedaj, ako se bo vsak napram svojem bližnjemu čutil človeka, brata in prijatelja. Svoji ljubezni do svobode in države moramo pridružit in v svojih sreih neomajno zasidirati čut socialne pravice, ki se mora izražati v vsem našem javnem in zasebnem delu. Duhovno ujedninjen, po vsestranskem napredku stremelj in socialno čuteč narod bo najmočnejši ščit in najzanesljivejša obramba pred viharji, ki utegnejo pretresati svet.

Pri uresničevanju teh naših stremeljenj nam bo služil kot svetel vzor naš vzvišen vladar, ta veren simbol naše narodne svobode in narodne edinstva.

Bojevniki! Predraga mladina!

Ko gledam z utripajočim srcem in razigranimi čustvi Vaše strunne vrste in neodoljivo življenjsko silo, ki se v tem vašem pohodu razodeva, me navdaja vse premagujoča vera in zaupanje v končno prerokovanje, v znaku katerega stopamo v drugo petnajstletje naše svobode. V tem slovesnem trenutku kipi iz mojega srca vroča molitev, da bi Bog Pravde, ki ni dovolil, da bi naš narod kljub vsem nesrečam in viharjem, ki so stoletja divjali preko njegove zemlje, izgubil s površja, njegovo neizmerno trpljenje nagradil s tem, da bo čuval in branil ter krepil našo milo Jugoslavijo in našega ljubljene vladarja kralja Aleksandra I.

Da živi Nj. Vel. kralj Aleksander I!
Da živi naš vzvišen kraljevski dom!
Da živi nerazdeljiva in nepremagljiva Jugoslavija!

Medtem se je silno zgostil špalir na Aleksandrovi cesti. Po pomoti se je zakasnila vojaška godba, ki je nameravala sodelovati pri sprevedu, zato je krenila s četo vojakov po drugih ulicah po mestu. Prišli so po Šelenburgovi ulici, ko so ljudje pričakovali spreved na Aleksandrovi cesti, kar je nekateri zmotilo. Ob 17.45 je prišel spreved na Aleksandrovo cesto. Na čelu bila sokolska konjenica s fanfarami. Tri-desetimi jezdecem je sledila godba Sokola I. na čelu članstva Ljubljanske sokolske župe. Med starešinstvom je bil v sprevedu tudi prvi podstarosta SKJ Engelbert Gangl. Članstva je bilo v sprevedu okrog 200. Za Sokoli so korakali gasilci v krojih, 26 četverredov jih je bilo. Strumno so korakali kljub blatu. Tudi skavti so bili lepo zastopani v sprevedu. Njim je sledila skoraj brezkončna vrsta srednješolske mladine. Vse ljubljanske srednje šole so bile častno zastopane, mladina je storišila svoje dolžnost, menda se niso udeležili spreveda le zelo redki. Mladina je ves čas navdušeno vzklíkala, da ni mogel ostati nihče hladan, in pela rodoljubne pesmi. Ljudje v špalirju so se razvneli zlasti ob mladini, da so odmevale ovacije Jugoslaviji in kraljevskemu domu po ulicah kot gromovit orkan. Za mladino so se zvrstila v sprevedu številna nacionalna, kulturna, stanovska in narodno obrambna društva. Nekatera društva so bila zastopana po članstvu skoraj korporativno. Spreved zase so tvorile že vrste naših pevskih društev. Za železničarsko godbo »Sloga« je korakala cela armada naših železničarjev, organiziranih v UJNZB. Prav tako lepo so bili zastopani v sprevedu delavci organizirani v NSZ in zasebno namestinstvo, ki je vključeno v ZDPN. Združjenje bojevnikov je bilo seveda tudi častno zastopano, nad 200 bojevnikov je bilo v sprevedu. Za njimi so korakali člani mornarskega oddelka JS. Nacionalna mladina je pri nas številna, kar si se lahko prebrical pri sprevedu. Ogromno članstva imajo za seboj naše nacionalne organizacije, »Orjeme«, »Soča«, »Tabor«, Klub koroških Slovencev, Narodna odbrana itd., kar je pokazal spreved. Že iz samega naštevaja je razvidno, da je bil spreved res močan, da je z njim Ljubljana navdse dostojno proslavila tako pomembno obletnico, bil je okrog 4 km dolg. Zaključila ga je kolona avtomobilov in vozniki invalidi. Posebno priznanje za težkimi vojnimi invalidi. Posebno priznanje zaslužijo grajski otroci, ki so nosili v sprevedu lepe, pisane lampijone ter so tvorili skupino zase.

Govor predsednika dobrovoljcev
Z Aleksandrovo ceste je krenil spreved po Tyrševi cesti na Miklošičevo proti magistratu, kjer so ga pričakovali občinski svetniki in predstavniki organizacij. Govoril je predsednik organizacije dobrovoljcev g. Lorgier.
Govornik je po kratkem uvodu, prežetem ljubezni do domovine in njenega edinstva, poudarjal, da mora biti pravi patriot vedno pripravljen doprinesati domovini največje žrtve na oltar. Mi Slovenci ljubimo svojo rodno grudo in bomo zastavili vedno vse sile v njeno obrambo. Kralj Aleksander nam je s svojim manifestom 6. januarja 1929 pokazal smerice za boljše bodočnost. Ves naš narod je sprejel te besede z nepopisnim navdušenjem. Dobrovoljci bomo z vsemi ostalimi sodelovali pri pokretu, ki naj ustvari novo dobo. Pri tem gledamo z zaupanjem zlasti v mladino, iz katere bodo izšli novi borci. Govornik se je

nato obrnil proti spomeniku kralja Petra I. Osvoboditelja in se s pletete polnimi besedami poklonil njegovim namom ter zaključil s prisego, da bodo dobrovoljci vedno sledili njegovemu svetlemu vzgledu, če bo tak domovine ukaz. Slava Tebi veliki naš kralj Osvoboditelj, naj živi Tvoj junaški kralj Aleksander in ves njegov dom!

Lepa sokolska proslava na Taboru
Dan 1. decembra, praznik našega državnega ujedinjenja, je proslavilo ljubljansko sokolstvo letos na izredno svečan način na predvečer narodnega praznika v veliki dvorani sokolskega doma na Taboru. Ljubljansko sokolsko društvo so namreč sklenila, da se bo odelej vršila proslava državnega in sokolskega praznika skupno vsako leto, in sicer vsako leto pri drugem društvu. Letos se je vršila proslava pri Sokolu I. na Taboru.

Velika sokolska dvorana je bila razkošno razvedljena, prolele nad odrom pa okrašeno z zelenjem in državnimi trobojnicami v sredini z impozantno sliko prvega Sokola v državi Nj. Vel. kralja Aleksandra. Obširna dvorana je bila zasedena prav do zadnjega kotička tako, da lahko cenimo udeležbo nad 2500 sokolskih pripadnikov. Proslave so se udeležili prav vsa ljubljanska sokolska društva s svojim članstvom in naraščanjem. Že takoj po 19. uri je bilo pravo sokolsko romanje na Tabor, pa tudi sokolstvu naklonjeno občinstvo je prišlo v mnogobrojnem številu.

Pred lepo okrašenim odrom je stala predsedniška miza, za katero so se zbrali staroste vseh ljubljanskih sokolskih društev: za Ljubljansko Sokola br. Kaizeli, za Sokola I br. inž. Bevc, za Sokola II br. dr. Subić, za Sokola III br. Šapla, za Sokola IV br. Poganič, za Sokola Ljubljana - Šiška br. Dolinšek, nadalje vsi društveni načelniki in tajniki. Na desnem krilu pa so se postavili poročniki s svojimi impozantnimi prapori, vseh praporov je bilo 7. Na okrašenem odru pa se je utaborela godba Sokola I pod vodstvom br. Švajcarija.

V prvih vseh so zaedili svoje prostore odlični gostje in predstavniki našega javnega življenja. Proslavi so prisostvovali podban dr. Pirkmajer, zastopnik divizionarja podpolkovnik Rudolf Knez, zastopnik mestnega župana br. dr. Fetič, podžupan prof. Jarc, francoski konzul Neuville, prosvetni šef Breznik, predsednik apelacijskega sodišča g. Vrančič, finančni direktor dr. Valjaš, zastopnik policijskega upravnika svetov. inšp. Gerzinič, direktor PH dr. Vidmar, inšp. Gerzinič, direktor PH dr. Vidmar, narodni spektor Vrhnovnik, prota Budimir, narodni poslanec br. Pustotomšek, starosta br. Gangl, načelnik br. Ambrožič, načelnica skraj. Skalarjeva, župni starosta br. dr. Pipenbacher s člani župne uprave, nadalje zastopniki raznih kulturnih organizacij in korporacij.

Impozantno sokolsko slavlje je otvorila godba e sokolsko korončico, ki je močno odmevala po dvorani, nakar je otvoril slavnostno zborovanje kot domačini starosta Sokola I br. inž. Bevc, ki je po uvodnih formalnostih toplo in bratsko pozdravil vse odlične zastopnike, sokolsko članstvo in naraščaj. Uvodoma se je s pijeletno spominjal vseh umrlih sokolskih borev, predvsem dveh nepoznatih ustanoviteljev Južnega Sokola br. Petra Grassellija in br. Frana Mur-lacka, kojih spomin so zborovalci počastili s slava-klici. Nato je izrekel udanostni pozdrav prvu Sokolu Nj. Vel. kralja, starosti Saveza SKJ prestolonasledniku Petru in vseh kraljevski rodbini, kar so zborovali sprejeli z burnimi zdravoklici, godba Sokola I pa je intonirala državno himno, ki so jo vsi poslušali stoje.

Po državnih himni je imel starosta br. Bevc globoko zasnovano predavanje o pomenu 1. decembra z nacionalnega, državnega in sokolskega stališča. V svojem govoru se je najprej spomnil onega zgodovinskega dne 1. decembra pred 15 leti, ko smo se združili v edinstveno državo kraljevine SHS, ki se je pred 2 leti prekrstila v Jugoslavijo, edino pravilno ime za našo državo. Spomnil se je vseh težav, ki jih je morala naša mlada država prebroditi v 15 letih svojega obstoja. Prebrodila je vse težave, saj so naši zunanji in tudi notranji sorazniki komaj čakali na njen razpad. Toda po modrem vladanju Nj. Vel. kralja so se vsi ti naklepi sovražnikov izjalovili in danes je naša država trdna in močna. Naša država se lepo razvija in vsi znaki kažejo, da je pri nas končala doba zastoja in da smo že v pričetku novega živahnega razvoja slovan-ske duše. Iz idejnega bogastva, ki mu ga je dal niecov ustanovitelj dr. Miroslav Tyrš, črpa sokolstvo sredstva, s katerimi sodeluje in bo sodelovalo pri razvoju slovan-ske duše. Pa ni samo nacionalizem, ki nas vzpodbuja k delu za napredek slovan-ske stvari. Svetovna stiska, ki nas obja-ma, nas potrjuje v znanstvenem spoznanju, da je vzrok svetovne socialne ekonomske krize degeneracija človeštva. Pri tem spoznanju vzroka socialne ekonomske zla smo prišli na razpolje, na katerem se moramo vprašati, v katero smer naj gremo, da se rešimo iz močvirja degeneracije. Izbera je trojina: ali gremo v smer, ki nam je kaže

Množica se je strnila v skupno vzklíkaje kraljevskemu domu, nakar se je ob prepevanju domoljubnih pesmi razšla.

Množica je pazljivo sledila govornikovim besedam in mu živahno pritrjevala ter pri-rejala burne ovacije kraljevskemu domu. To je bila v pravem pomenu besede mani-festacija, izraz enotne volje nacionalne Ljubljane.

germanski zapad, katerega znanstvena in splošna miselnost nista prijazni slovanstvu, ali nastopimo smer, ki nam je zaščitna iz naše sredine ali pa iščemo končno nekaj novega? Za nas je najprikladnejša ona smer, ki nam jo je dal naš ustanovitelj Tyrš s svojo etično-evgenično sokolsko organizaci-jo. Temeljno spoznanje, ki vodi sokolsko organizacijo, je resnica, da je življenje boj, in sicer prav tako življenje človeka, kakor življenje narodov. Močna vez, ki druži pripadnike sokolske organizacije, je nacionalna zavest. Od jugoslovenstva prihajamo k slovanstvu in od tu pa dalje k Slovečanstvu. Odnosaji sokolstva do naroda in države so izraženi v temeljiti ugotovitvi, da sokolstvo razmer ne sprejema, marveč jih s lastnimi močmi ustvarja in oblikuje. Brat pravičljivi je nato seznanil zborovalce, zlasti pa nove pripadnike sokolske organizacije, ki bodo položili svečano zaobljubo a temeljnimi nauki sokolske ideologije, saj je sokolstvo najmočnejša in najbolj naravna vez, ki spaja jugoslovanski narod in Jugoslavijo z veliko svetlovanstvom celoto. S temi pogledi v bodočnost naj krenejo naši novi pripadniki z nami na pota, po katerih hodimo k ciljem, h katerim stremi sokolstvo. Toplo priznanje je sledilo izbranim besedam brata staroste.

Sledili sta deklamaciji naraščajnika Le-varta z Albrechtova »Pod praporom« in naraščajnice Demetrovičeve z »Ganglovo« »Dr-žava«. Obe deklamaciji sta napravili prav ugoden vtis, o čemer je pričalo burno odo-bravanje zborovalcev.

Pavski moški zbor Ghasbene Matice pod taktirko br. Jurvanca je junaka zapel »Bodi zdrava, domovina«, nakar je moral med bučnimi ovacijami dodati še »Morje Adri-janako«.

Sledila je razdelitev diplom članstvu in naraščaju ljubljanskih sokolskih društev, ki so si jih priborili na lanskeletnih župnih tekmah, emuacijskih in medletnih tekmah. Največ diplom si je priborilo matično društvo ljubljanski Sokol, Sokol I in Sokol II, več diplom pa sta si priborili tudi društvi Sokol III in Ljubljana - Šiška. Občinstvo je z zanimanjem sledilo razdelitvi diplom in vencev ter nekateri tekmovalce oziroma tekmovalke, ki so si priborili po vsaj di-plom in priznanji, burno pozdravljalo.

Godba Sokola I je dovršeno zaigrala vne-se jugoslovenskih narodnih pesmi, nakar je sledila sokolska zaobljuba ob 15-letnici ujedinjenja.

Po svečani zaobljubi, ki je napravila na vse močeno vtis, je godba intonirala slovan-sko himno »Hej Slovanci, ki so jo zapeli vsi navzočji v dvorani. Starosta br. inž. Bevc se je zahvalil za prelepo udeležbo in med sviranjem korončice zaključil nad vse veličanstvo in dostojno proslavo državnega in sokolskega praznika.

Na državni praznik 1. decembra so se vršile po vseh ljubljanskih sokolskih društvih dopoldne slavnostne seje z zaobljubo članstva in vpisovanjem v spominsko knji-go. Lepo in dostojno proslavo je priredil ljubljanski Sokol za svojo mladino na praz-nik popoldne v tlovačnici v Narodnem domu. Mladina je uživala nad prelepo pro-slavo ter nad vse zadovoljna zapustila Na-rodni dom. Skratka, ljubljansko sokolstvo je včeraj ponovno dokazalo svojo neomajno zvestobo in ljubezen do svojega vladarja ter močne in nedeljive Jugoslavije.

Proslava na Viču

VK, 2. decembra.
Državni in sokolski praznik je tudi predmestna viška občina včeraj na izredno slovesen način proslavila, kakor doslej še nobeno leto. Vse hiše na Viču, Glincah in v Rožni dolini so bile okrašene z držav-nimi trobojnicami, znak, da je viška obči-na nacionalna ter prežeta z idejo držav-nega in narodnega edinstva. Povsod je de-lo počivalo in vladalo je svečano razpolo-ženje. Jutraj ob 8. je bila v župni cerkvi zahvalna služba božja, kateri so poleg šolske mladine prisostvovali občinska uprava z županom g. Petrovičem, Sokoli v kroju, gasilci, člani Narodne Odbrane, varnostna straža, predstavniki lokalnih društev in ustanov ter številno občinstvo. Služba božja je bila zaključena s petjem zahvalne in državne himne.

Po službi božji sta se vršili šolski pro-slavi, in sicer je imela osnovna šola praznik v šolski telovadnici, meščanska šola pa v dvorani Sokolskega doma. Obeh pri-reditev so se udeležili predstavniki obči-ne, Sokola in ostalih društev, pokršeni pa smo zastopnike cerkve. Pri obeh proslavah so bili najprej nagovorili, nato pa je mla-dina prav dovršeno podala razne deklama-cije, recitacije in simbolične slike, ki predstavljajo naše narodno ujedinjenje.

Številno občinstvo je bilo izredno zadovoljno in je nagradilo mladino s toplim priznanjem.

Največkratnejša proslava pa je bila ob 11. dopoldne v Sokolskem domu, ki jo je priredilo domače sokolsko društvo. Dvorana je bila zasedena z mladino in odraslimi do zadnjega kotička. Slavnostno zborovanje je otvoril društveni starosta brat mag. phar. Rema, ki je najprej pozdravil vse odlične predstavnike občine, policije in raznih prijateljskih organizacij. V svojem lepo zasnovanem govoru je omenil pomen 15letnice našega narodnega ujedinjenja, se spomnil Nj. Vel. kralja, prestolonaslednika Petra ter naših zaslužnih bratov na severu in jugu, nakar je župni novinar br. Horvat predčital poslanico br. Gangla, ki je napravila na vse zelo globok vtis.

Slavnostni govornik br. dr. Leskovic je v jedrnatem in izčrpnem govoru orisal pomen 1. decembra z nacionalnega, državnega in sokolskega stališča. Seznanil nas je z začetkom borbe za našo svobodo, do zgodovinskega 1. decembra 1918, ko je naš zvišeni vladar proklamiral ujedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno kraljevino pod žezlom dinastijske Karadjordjevičev. Ob zaključku svojega govora je pozival navzoče, da budno pazijo, da ostane naša mlada Jugoslavija za vedno nerazdružna in edinstvena za blagor kralja in domovine.

Brat starosta je razdelil diplome članom, ki so si jih priborili na lanskih župnih tekmah, ob priliki župnega zleta v Ljubljani, nakar je sledila prevedba dece v sokolski naraščaj in naraščaja v članstvo. Z lepim govorom je brat starosta omenil ta pomembni trenutek ter pozival navzoče, da se točno ravno po sokolskih predpisih, da s ponosom nosijo sokolski znak in s svojo vzorno disciplino v telovadnici in zunaj nje pokažejo, da so vredni pripadniki močnega slovenskega sokolskega društva. Ko sta načelnik br. Borštnik in načelnica sestra Tičarjeva pripela novim naraščajnikom in naraščajnicam ter članom in članicam sokolske znake, je sledila zaobljuba novega in na predlog brata staroste tudi starega članstva. Ta svečani akt je napravil na prisotne najboljši vtis. Salonski orkester je zaigral sokolsko koračnico, nakar je brat starosta z zahvalo vsem udeležencem zaključil slavnostno zborovanje. Drugi del proslave pa se bo vršil jutri ob 20. z akademijo v Sokolskem domu, h kateri bratsko in vladno vabilo. Zdravo!

Šišenski Sokol

Sokolsko društvo Zg. Šiška je praznovalo praznik ujedinjenja ob pomembni udeležbi članstva. Udeležilo se je zahvalne službe božje in šolske proslave v narodni šoli po deputaciji v krajih. Ob 11. uri se je vršila svečana seja uprave, kateri so prisostvovali polje dece, naraščaja in članstva župni prosvetar br. Poharc, deputacije Narodne odbrane ter zastopniki SKJ, društev in korporacij. Svečanost se je vršila v sokolski dvorani pri Čarmanu, ki je bila slavnostno primerno okužena dekorirana. Program je obsegal slavnostni govor, ki ga je imel brat Engelsberger, čitanje poslanice br. Gangla, zaobljuba članstva, prevedbo dece v naraščaj in naraščaja v članstvo.

Novinarski koncert — prava narodna slavnost

Procesije so romale snoči v Union — Dolga vrsta odličnikov — Prisrčna družabna zabava

Najbrž nobeno drugo mesto v vsej državi ni proslavilo narodnega praznika tako svečano, kakor Ljubljana, prav gotovo pa nobeno drugo mesto ni zaključilo praznika s tako sijajno prireditvijo, kakor je bil sinočni novinarski koncert. S programom koncerta je naše mesto neovrgljivo dokazalo, da smo prvi v glasnih umetnostih, prav tako razveseljivo dejstvo je pa tudi to, da so se te tradicionalne slavnosti prireditve udeležili prav vsi sloji prebivalstva in da je bil zato novinarski koncert tudi letos spet prava narodna slavnost v najpopolnejšem pomenu tega večkrat predarežljivega rabljenega imena.

Kakor druga leta, so se tudi sinoči vlekli po ljubljanskih cestah proti hotelu »Union« procesije, kakor k nobeni drugi prireditvi, vendar pa letos naše vedno nam zvesto občinstvo moramo še prav posebno pohvaliti, saj so se te procesije pričele valiti v dvorano že takoj po 7. uri, da ni bilo več take gneče pri garderobah, kakor druga leta. Novinarski koncert je bil seveda razprodan do zadnjega kotička, kakor vsako leto, in tudi letos so se ga udeležili vsi predstavniki naše javnosti, kakor jih toliko ne vidimo na nobeni drugi prireditvi. Prisotni so bili gg.: ban dr. Drago Marušič s svojim pomočnikom dr. Pirkmajerjem in večino načelnikov, zastopnik komandanta dravske divizije general Pekić s šefom štaba podpolk. Oriovcem in izredno velikim številom oficirjev; univerzo je zastopal prorektor prof. dr. Serko z dekanom prof. dr. Škerljem in z velikim številom profesorjev, predsednik viš. dež. sodišča Vrančič z državnim tožilem dr. Ogoreutzem in drugimi zastopniki našega sodstva, župan dr. Dinko Puc z večino občinskih svetovalcev; od zastopnikov tujih držav so se koncerta udeležili italijanski gen. konzul Umberto Natali, avstrijski generalni konzul grof Orsini Rosenberg, češkoslovaški konzul inž. Ševčík, francoski konzul Neuville in belgijski konzul dr. Dular; predsednik Glasbene Matice senator dr. Vladimir Ravnhart in poslanec dr. Rape in Rasto Pustoslavšek ki je s podpredsednikom dr. Egonom Staretom zastopal Češkoslov.-jugosl. ligo, podstareš SKJ Engelbert Gangl, predsednik SPD dr. Pretner, finančni direktor dr. Valjavec, direktor pošte dr. Tavžes, direktor Narodne banke Gregorič, direktor konservatorija Matej Hubad, zastopnik upravnika policije svetnik Pestevšek, ZTOI je zastopal podpredsednik Josip Rebek s tajnikom dr. Plessom, predsednik odvetniške zbornice dr. Žirovnik, predsednik Notarske zbornice dr. Kuhar, predsednik Zdravniške zbornice dr. Rus, preds. Inženjerske zbornice inž. Šuklje, preds. velejšega Fran Bonac, preds. borze Dragotin Hribar, preds. Zveze trgovskih gremijev Josip Kavčič s preds. ljubljanskega trgovskega gremija Gregorcem, predsednik Rdečega križa dr. Fettič, predsednik OUZD Ivan Tavčar z direktorjem dr. Bobinjem, podpredsednik

ščaj in naraščaj v članstvo, razdelitev diplom tekmovalcem in tekmovalkam ter petje sokolske in državne himne. Svečano sejo je skrbno vodil br. starosta Crv. Popoldne ob 15. uri se je vršila istotam lepo uspešna mladinska sokolska akademija, kateri sta nastupili sestri Stebaj in Gregorič. Potem je pa članstvo prisostvovalo skupnemu manifestacijskemu obhodu v Ljubljani.

Ljubljanski Sokol

Skoraj bi kmalu postala pretesna telovadnica ljubljanskega Sokola v Narodnem domu, kjer se je zbralo izredno mnogo občinstva in prijateljev sokolstva k svečani zaobljubi članstva. Med odličnimi gosti smo opazili tudi dvorno damo go. Franjo Tavčarjevo, prvega podstareš SKJ br. Engelberta Gangla, zastopnika banske uprave inž. Jabačnika, predstavnika pravoslavne cerkvene občine proto Budimira in direktorja Djinovskega, zastopnika policijske uprave nadstavnika g. Pestevška in druge. Starosta br. Kajželj je po uvodnih formalnostih in pozdravih predčital savezne poslanice, nato je pa sledila prevedba dece v naraščaj in naraščaja v članstvo. Z večeršnjim dnem je vrste ljubljanskega Sokola pomnožilo 107 članov in članic, dočim se jih je 35 zaradi oddaljenosti in slabega vremena opravilo čilo.

Ob 16. je bila manjša proslava za deco v Narodnem domu. Obisk je priredilve je bil rekorden, mnogo jih je moralo oditi, ker niso več dobili vstopnic. Starosta br. Kajželj je deco nagovoril in ji izročil diplome, ki si jih je priborila na smučarskem prvenstvu v minulih sezonah. Sledila je lutkovna predstava »Probujelec«, ki je bila napisana nalašč za slavnost in ki kaže, kako koraka srbski vojak rano ob rami s Sokolom. Prireditve je bila prav posrečena in se je občinstvo zadovoljno razhajalo v zavesti, da je zopet prebilo nekaj lepih ur.

Svečana zaobljuba članstva in naraščaja

Včeraj ob 10.30 se je prostrana taborska dvorana znova napolnila. Zbrala se je številna taborska družina, da prisostvuje svečani zaobljubi novega članstva ter prevedbi dece v naraščaj, naraščaja pa v članstvo. Starosta inž. Bevc je prav iskreno in toplo pozdravil vse navzoče in številne prijatelje sokolstva, nato je pa društveni prosvetar prof. Aplenc predaval o pomenu 1. decembra kot narodnega praznika. Sledila je svečana zaobljuba članstva.

Proslave po šolah

Kakor vsako leto, so tudi letos vse ljubljanske osnovne in srednje šole proslavile praznik narodnega ujedinjenja z akademijami. V lepo okrašenih telovadnicah so bile na sporedu priložnostne deklaracije, učitelji pa so dijakom tolmáčili pomen zgodovinskega dne. Posebno lepa je bila akademija na liceju, kjer je zborovodja in učitelj petja g. Ant. Dolinar skomponiral himno za to priliko »Ob ujedinjenju«, ki je imela velik uspeh. Tudi vse ostale šole so dostojno proslavile narodni praznik.

Čutič. Razporeženo je bilo ves čas tako animirano, da so se množice razšle šele ob poznih policijski uri popolnoma mirno in v redu.

Uspeh novinarskega koncerta je tudi v finančnem pogledu prav povojen, saj se naše občinstvo dobro zaveda, da je čisti dohodek novinarskega koncerta v prid novinarskemu penzijskemu fondu. Vsi prijatelji novinarskega stanu naj bodo pa preverjeni, da novinarji znajo ceniti simpatije ljubljancov in so na te simpatije tudi upravičeno ponosni, zlasti so pa hvaležni vsem umetnikom, ki so pripomogli do tako velikega moralnega uspeha ter vsem ostalim sodelavcem, zlasti pa vsem gostom, ki so s svojo udeležbo spet dokazali, da je novinarski koncert najdostojnejša proslava narodnega praznika in največja ter najbolj priljubljena prireditve vsakega leta. Poročilo našega glasbenega recenzenta pa priobčimo v ponedeljek.

Proslave po drugih krajih

V škofji Loki

Škofja Loka, 1. decembra. Letošnji državni praznik narodnega ujedinjenja je praznovalo naše mesto izredno slovesno. Ob 9. dopoldne je bila v župni cerkvi slovesna služba božja z zahvalnimi molitvami za kralja in državo. Svečanemu cerkvenemu opravilu so prisostvovali predstavniki vseh državnih, vojaških in samoupravnih oblasti z uradnim, oficirski zbor, pomnožen z rezervnimi oficirji, banovinska mlekarska šola, mladina meščanske in osnovne šole z učiteljstvom, močna deputacija Sokolov in gasilcev v kroju, člani Narodne odbrane, Kolo jugoslovanskih sester, gospodarski krogi, ves občinski odbor z županom Sinkom, zastopniki raznih korporacij in ustanov ter ostalo prebivalstvo, tako, da je bila cerkev nabito polna. Pred cerkvijo je stala častna četa vajakov s polkovno zastavo I. planin. polka. Po cerkvenem opravilu so imele šole svoje interne proslave. Mladini dečke šole sta izpregovorila šolski upravitelj Jakob Rojic in učitelj Rudolf Horvat, deca pa je deklarirala, recitirala in zapela več pesmi. Posebno ljubeč je bil nastop mladinskega zbora, ki ga je vodila gđ. prof. Mana Makcova.

Takoj po proslavi je obdarovalo Kolo jugoslovanskih sester v risalnici 72 najubožnejših dečkov in deklic iz območja škofjeloške šolske občine. Na zbrano dečo je imela lep nagovor predsednica KJS, zupanja ga. Alojzija Sinkova, ki je vzpodbujala otroke k pridnosti in marljivosti ter ljubezni do staršev in predstojnikov. Otroci so prejeli nato čevlje, perilo, obleke, šolske potrebščine, pecivo in druge koristne stvari. Obdaritev je bila kar izdatna, saj je imelo Kolo stroškov za več tisoč dinarjev. Kolašicam so se otroci prisrčno zahvaljevali, svoje priznanje pa je izrekel tudi g. Rojic.

Medtem se je zgnilo sokolstvo v veliko dvorano doma k vsakoletni dopoldanski svečanosti, ki je bila letos posebno prisrčna. Orkester je zaigral uvodoma državno himno, nato pa je pozdravil starosta društva vse brate in sestre, zlasti zastopnika političnega oblastva, načelnika Legata, komandanta I. planin. polka, polkovnika Radovića, župana Sinka in Haiferja. V lepem besedah je prešel na one brate, ki jih je iztrgala smrt iz sokolske srede. Spominjal se je s. Ankeletove, br. Burdycha, ustanovnih članov Komana in Čadeža ter polkovnika Potočnika. Po prečitjanju sokolske poslanice je imel br. Horvat slavnostni govor, ki je v njem ponovno podkreplil vse smotre visoke sokolske organizacije, nato pa se je izvršila zaprisega. Naraščaja je prejel znake, zaprisego pa je nekaj nad 30 novih bratov in sester, ki so vsi poljubili sokolski prapor in segli br. starešini v roke. To je bil zares ganljiv, a obenem svečan prizor. Po razdelitvi cele vrste diplom, ki so si jih priborili škofjeloški Sokoli pri tekmah na pokrajinskem zletu v Ljubljani in v Kranju je zaključil orkester s sokolsko koračnico pomembno slavo.

Zvečer je pohitelo narodno meščanstvo na prvodecembersko akademijo, ki je izvrstno uspela. To ni bila več običajna prireditve, marveč elitni, umetniški večer prvega reda. Vse delo po mestu je počivalo, obratovalnice, lokali in trgovine so bile zaprte, Škofja Loka se je odela v zastave do zadnje hiše.

V Kranju

Kranj, 1. decembra. Ne hrupno, pa vendar dostojno je proslavilo naše mesto 15. obletnico osvobodjenja in ujedinjenja. Raz vseh hiš so zaplapolale v četrtki popoldne državne trobovnice. Zvečer je priredilo tukajšnje sokolsko društvo skupno z Narodno odbrano svečano akademijo, katere se je udeležilo poleg zastopnikov oblasti in mesta presenetljivo veliko število Kranjčanov in okoličanov. V izredno okuženo okrašenih velikih dvoranah Narodnega doma so se ob strani občinstva razporedili člani, članice in naraščaji vsi v krajih okoli društvenega in naraščajnega prapora. Uvodoma so vsi navzoči zapeli sokolski pozdrav, nakar je mešani zbor zapel Premrlovo: Pesem proslave. Nato je gimn. direktor dr. Dolar v globoko zasnovanem in občuteno slavnostnem govoru očrtal velik pomen dejstva, da smo svobodni. Po viharnih vzkljkih Nj. Vel. kralju, kraljici in visokemu domu je zaigral orkester državno himno, nato pa učinkovite Estrade Ruske silnice.

Drugi del sporeda so tvorile telovadne točke. Otvoril jih je ženski naraščaj z elegantno izvedenimi vajami z venci. Neposredno nato je nastopil moški naraščaj z vajami s palicami. Baš točka tega oddelka, ki je zadnja leta močno hiral, je po sodbi starih Sokolov in prednikov odnesla krono večera. Sledila je šestnaestletna članice in takoj za njo deveterica članov, obe točki prav lepo izvedeni. Zelo efektne so bile nato izvajane vaje s svetilnimi kili. Krašen pozdrav je nudil navdušeni publiko na plesoče kresnice in mišljolovne lačke, ki so se na koncu strnile v modro, belo, rdečo nalikubo trobojnice. Telovadni del so zaključili člani (sami gojenci rdeč. tekstilne šole) z učinkovito skladbo na Jenkovo »Jadransko morice«. Vse telovadne točke je občinstvo toplo nagradilo s pohvalno in to uravničeno. Svečano proslavo je zaključil moški zbor, ki je občuteno zapel Aljažev: Na dan.

Danes dopoldne ob 11. uri pa je tukajšnje sokolsko društvo ob odlični udeležbi imelo svečano sejo. Uvodoma je starosta br. Zavrnik toplo pozdravil navzočene oddelke, prav lekreno čestitil kapetanu Mihunoviču h kresni slavi tukajšnje progeranične čete, nato pa prečital 1. decembrsko poslanico podstareš SKJ br. Gangla. — Sledil je svečani akt prevedbe dece v naraščaj in zaobljube novih članov in članic, kakih 80 no številu. H koncu je br. starosta izročil članice in članom diplome župnih in pokrajinskih tekmah in nagradne plakete kraškega izleta. Ta krasna svečanost je najdostojnejša manifestacija imenja pomena sokolstva na današnji praznik.

patije ljubljancov in so na te simpatije tudi upravičeno ponosni, zlasti so pa hvaležni vsem umetnikom, ki so pripomogli do tako velikega moralnega uspeha ter vsem ostalim sodelavcem, zlasti pa vsem gostom, ki so s svojo udeležbo spet dokazali, da je novinarski koncert najdostojnejša proslava narodnega praznika in največja ter najbolj priljubljena prireditve vsakega leta. Poročilo našega glasbenega recenzenta pa priobčimo v ponedeljek.

V Trbovljah

Trbovlje, 1. decembra. Državni in narodni praznik 1. decembra je prebivalstvo trboveljskega rudarskega revirja proslavilo nad vse svečano. Vsa poslopja ob glavni cesti so bila v državnih zastavah. Ob 8. so se pričele zbirati na prostornem prostoru pred rudniško restavracijo in gostilno Forte velike množice prebivalstva vseh slojev in stanov, ki so jih še pomnožile sokolske, gasilske in bojevske čete, ki so prikoralale z zastavami. Točno ob 8.15 je krenila impozantna povorka z novo sokolsko godbo na pihala proti Trbovljam k službi božji. Za sokolsko godbo so korakali korporativno zbrani tukajšnji rezervni oficirji v uniformah, za njimi sokolska in gasilske čete Trbovlje I in II ter Kler, katerim so sledili v gostih vrstah bojevniki z zastavo in članstvo Narodne strokovne zveze. Za temi so se vrstile Organizacija jugosl. emigrantov z zastavo, Klub koroških Slovencev, Ciril Metodova družba, Jadranska straža, Društvo rudn. nameštencev, lovski udruženja, planinci, nacionalni železničarji, športska udruženja, trgovci, obrtniki in dr. Na trgu pred cerkvijo je bila razvrščena šolska mladina vseh šol, od katerih se je le meščanska šola in višji razredi vodenke šole udeležila povorke.

Po slovesni službi božji, katero je daroval g. prof. Katej, se je vršilo na občini vpisovanje posameznih društev v spominsko knjigo. Zatem je stopil k lipi svobode pred cerkvijo starosta trboveljskega Sokola g. Pleskovič, ki je dejal, da je preteklo danes 15 let, odkar je jugoslovanski narod raztrgal s sebe robske okove ter dosegel svojo narodno svobodo v svoji lastni državi. Izpolnilo se so stoletne nade, ki jih je gojil jugoslovanski narod izba časov Nemanje do Zrinjskega in od Gubca do slavnih Karadjordžev — naših narodnih osvoboditeljev in zediniteljev. Ta svoboda je pretežno priborjena, zato je jugoslovanski narod ne bo zlepa žrtvoval. Naj se tega zavedajo vsi naši narodni sovražniki, ki so delali načrte in račune brez Jugoslovencev ter risali že nove meje Evrope. Zalotila nas je težka kriza, toda premagali jo bomo, če bomo edini in slojni, mnogo lažje bi jo pa danes prenašali, če bi bili vsi že v preteklosti slojni in solidarni. Trdno pa verujemo, da bo naša velika, vitež, kralj Aleksander I. povedel jugoslovanski narod tudi iz te težke gospodarske krize, zato smo dolžni, da ga pri njegovem velikem državotvornem delu krepko podpremo vsi Jugoslovenci. Z vzklikom Živel kralj in njegov prosvet. dom, Živela velika in močna Jugoslavija, kateremu so se vsi z navdušenjem odzvali, je zaključil govorik svoj govor.

Nato se je povorka vrnila do Sokolskega doma odnosno rudniške restavracije, kjer se je razšla.

RESNICA JE, da se moška in dečja oblačila najbolje kupijo

pri trvdri J. MACER, Aleksandrova c. 12

Na Jesenicah

Jesenice, 1. decembra. Jesenice so se na praznik osvobodjenja in ujedinjenja odele v državne zastave. Dopoldne se je vršila v mestni župni cerkvi slovesna služba božja, ki so se je udeležili zastopniki oblasti, drž. uradov, občine, rezervni oficirji KID, raznih društev in organizacij, predvsem pa šolska mladina z učiteljstvom. V šolah so bile običajne šolske proslave drž. praznika z govori, deklaracijami, recitacijami, godbenimi točkami in petjem. Sokolsko društvo pa je imelo dopoldne sestanek vsega članstva v veliki dvorani Sokolskega doma. Vršila se je slavnostna seja društvene uprave, kjer je starešina društva br. dr. Obersnel navzočim v lepem besedah orisal boje za našo narodno svobodo in podarjal, da se danes več ne rešuje usoda in samostojnost držav s konferencami in pogodbami, temveč bo moral vsak narod braniti svojo svobodo s krvjo in mečem. Naslovil je iskrene pozdrave na visoki kraljevski dom ter poudaril, da je vsakemu Sokolu najsvetejša domovina, država in njen kralj. Godba je zaigrala državno himno in »Pej Slovanci«, nato pa je brat starešina zaobljubil 33 novih med letom pristopivših članov in članic ter razdelil 43 diplom tekmovalcem in tekmovalkam, ki so jih dosegli pri župnih in saveznih tekmah ter pri smučarskih tekmah v Mojstrani, Bohinju in Strbskem Plesu.

V Trebnjem

Trebnje, 1. decembra. Proslava praznika ujedinjenja je bila letos še posebno prisrčna na obeh šolah v Trebnjem in v Dol. Nemški vasi, kjer je naša mladina s posebno peštrim sporedom res lepo počastila svoj največji praznik — praznik 1. decembra. 16. obletnica ujedinjenja med najmlajšimi je tem bolj omembe vredna, ker obe šolski proslavi dokazujeta, da postaja kmečka mladina nacionalna in da preveva mlade duše in srca ljubezen do domovine, kralja in države. In tako vzgoja naših najmlajših nam je najboljše jamstvo, da bodo tako vzgojeni tudi v poznejšem življenju res dobri in iskreni Jugoslovenci in v teh je bodočnost.

Po zahvalni službi božji, ki jo je daroval ob 8. uri dekan trebanjski, župnik g. Tomazič, in kateri so prisostvovali poleg šolske mladine predstavniki vseh tukajšnjih uradov, je imela trebanjska mladina proslavo na šoli v Trebnjem, nemško vasko pa na šoli v Dol. Nemški vasi. Učitelstvo je mladini obrazložilo pomen 1. decembra, nakar so šolarji s peštrim prosvetno narodnim sporedom zaključili lepo

mladinsko slavo. Sokolova proslava praznika ujedinjenja bo na rojstni dan Nj. Vel. kralja v nedeljo 17. t. m.

V Novem mestu

Novo mesto, 1. decembra. Praznik ujedinjenja je praznovali novomeški Sokol v četrtki zvečer v veliki dvorani Sokolskega doma. Poudariti moramo, da ni bilo do letošnjega leta krasnejšega izvajanja programa, kot je bil baš ta večer. Občinstvo je napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Ljudje so stali v mali dvorani in na hodniku, ker ni bilo dovolj prostora. Slavnostno akademijo je otvoril br. starosta M. Marinček, nakar se je po odigranju drž. himne pričel program večera. Ne vemo, koga bi bilo bolj pohvaliti, ali ljubko dečo, ki je izvajala Ganglovo deklaracijo »Mi sokolčki in sokolčice«, Albrehtovo »Pregledje srca«, Dopu daje sarajevske proste vaje, ter J. Bolharjevo igrso s solnčniki ali ženski naraščaj s Sagrakovim plesom z venčki. Odlično je izvajal svoje vaje moški naraščaj, očarale pa so nas članice z krasno izvedbo J. Bolharjeve »Pomlad«. Krona vseh telovadnih točk pa je bil nastop članov z Mudrijevo ritmično kompozicijo iz Zajčeve opere Zrinjski »U boj«. Nekaj posebnega je bila tudi recitacija osmošolca J. Peterlina, ki je recitiral Levstikovo »Gadje gnezdo«, ob spremljevanju klavirja. Sokolski orkester pod dirigentom br. Sprocom je rešil svojo nalogo nad vse pričakovanje z izvajanjem Schrajnerjeve »Slovenske fantazije« ter Leopoldovim poturijem »Zlata Praga«, s Silvijev »Pozdravno koračnico«. Tudi vse točke mladinskega zbor. zlasti Vodopivčev »Stari Medo« so bile toplo sprejete.

Na praznik sam so se vršile v naših cerkvah zahvalne službe božje, katerim so prisostvovali predstavniki vseh tuk. uradov. Ob 10. dopoldne pa se je vršila v Sokolskem domu svečana seja, ki jo je otvoril br. župni starosta dr. Vasič, pozdravljajoč vse članstvo, posebno pa še predstavnike narodne vojske. Toplo je došel njegov pozdrav mladini naših šol, ki se je tudi zbrala polnoštevilno z našimi učitelji ter profesorji. Br. D. Matko pa je predčital Ganglovo poslanico, nakar je spregovoril br. prosvetar prof. J. Jarc, ki je v krasnem govoru očrtal pomen in važnost ujedinjenja, po katerem so hrepenteli ter delali stoletja naši predniki. Nato se je vršila svečana zaprisega novo vstopivšega članstva ter prehod dece v naraščaj, na katerega se je obrnil br. starosta Marinček, nazivajoč ga sok in mozek našega naroda, na katerega se naslanja ves naš up, pozivajoč ga, naj stavi svojo nado uresniči s svojim delom, da bomo s ponosom gledali na svoj naraščaj. Med svečano sejo so se razdelile tudi diplome tekmovalcem in tekmovalnim vrstam, ki so dosegli prav lepe uspehe.

V Semiču

Semič, 1. decembra. V nedeljo 26. novembra je semski Sokol priredil svečano proslavo, na kateri je združil proslavo ujedinjenja, proslavo 10. letnice rojstva Nj. Kr. Vis. prestolonaslednika Petra in proslavo Ganglove 60. letnice. Proslava se je vršila v prostorih br. Bukovca ob 7. zvečer. Šolski upravitelj br. Razpotnik je prvi pozdravil navzoče, ki jih je bilo izredno mnogo. Kljub slabemu vremenu so mnogi prišli tudi iz bolj oddaljenih krajev, da proslavo skupno naše lepe nacionalne jubileje. Govornik je v lepem govoru omenjal značaj te proslave posebno glede na desetletnico sokolskega staroste prestolonaslednika Petra in 60. letnico njegovega prvega namestnika podstareš br. Gangla, ki ni s svojim plodonosnim delom dosegel velikih uspehov le v sokolstvu, nego enako tudi na polju narodne prosvete sploh. Navzoči so prestolonasledniku in br. Ganglu navdušeno vzklikali in zapeli državno himno.

Sledila je akademija, pri kateri so nastopili vsi oddelki. Vseh 13 točk je bilo izvedenih v največje zadovoljstvo vseh in so ljudje začeli pogostejše takih prireditev, ki tudi javno manifestirajo moč in slogo sokolskih mišic, dasi je sicer sokolsko delo tiho in skromno. Na ta način bo tudi naša mladina dobila večje veselje do prosvetnega dela. Pri prireditvi je sodeloval tudi tamburški zbor pod vodstvom br. Pašića. Nekateri se niti ob tej priliki niso mogli vzdržati, nego so z neokusno kritiko brusili svoj jezik, a obsodili najbolj sami sebe, kakor jih je tudi ljudstvo že ponovno obsodilo. Vsi na delo, s katerim bomo neumestnost tudi najmanjše kritike najlažje dokazali.

V Ptuj

Ptuj, 1. decembra. Naš starodavni Ptuj je na dostojen način proslavil praznik narodnega ujedinjenja. Vse mesto je bilo v zastavah, v prostirski cerkvi pa se je vršila slavnostna služba božja. V Narodnem domu je bila ob 11. svečana seja Sokola, kateri je prisostvovalo meščanstvo Ptuja, s sreskim načelnikom g. dr. Bratinom, mestnim županom g. Jerštom, komandantom mesta g. podpolkovnikom Sercem in celokupnim oficirskim zborom, starešino sodišča g. dr. Poznikom in zastopniki narodnih društev. Starosta brat dr. Salamun je imel na prisotne lep nagovor, pevski zbor Glasbene Matice pa je zapel nekaj pesmi, med njimi tudi državno himno. Zmagovalcem na raznih tekmah so se razdelile diplome, nakar je še sledila zaobljuba novih članov, katerih je bilo nad 60.

Popoldne pa se je vršila mestnem gledališču akademija z izbranim sporedom, kjer so naši Sokoli zopet pokazali, kaj zmorejo z vztrajnim in neumornim delom. Številno občinstvo je nagradilo Sokole z zaslužnim priznanjem.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V ŠISKI. — Telefon 33-87.

JOSEPH SCHMIDT

Najslavnejši sodobni tenorist in radijski pevec v filmu božanskih aril in melodij

PESEM SVETA

Dopolnilo najnovejši zvočni tednik! Danes ob 1/7. in 1/9. uri, v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri, v ponedeljek ob 1/7. in 1/9. uri.

Pride! MARLENE DIETRICH VISOKA PESEM

Izjava Nj. Vel. kralja

„S polnim zaupanjem lahko gledamo v zdravo bodočnost Jugoslavije, njen nadaljnji napredek in razvoj“

Brno, 2. decembra. r. Urednik »Lidovih Novin« dr. Ubert Ripka je bil sprejet v avdijenci pri Nj. Vel. kralju, ki mu je pri tej priliki blagovolił dati naslednjo izjavo:

»Po 15. letih naporega dela na organizaciji države in narodnega edinstva lahko s polnim zaupanjem gledamo na zdravo bodočnost Jugoslavije ter na njen nadaljnji razvoj in napredek.

Moja prizadevanja bodo, kakor so bila doslej, tudi v bodoče usmerjena v to, da se jugoslovenskemu narodu zagotovijo trajno vsi potrebni pogoji za kulturno in gospodarsko napredovanje, za ustvarjanje blagostanja, na katero ima po tolikih žrtvah in težkih borbah vsa pravica.

Ne morem si kaj, da ne bi naglasil tudi pri tej priliki, kakor sem v dneh težkih borb, da so naše misli usmerjene k češkoslovaški, s katero smo v prošlosti skupno trpeli in s katero smo nerazdružljivo povezani po skupnih življenjskih interesih in po bratski solidarnosti.

V tej zajednici čustvovanja in stvarnosti je najboljša jamstvo lepše bodočnosti češkoslovaške in Jugoslavije.

Tudi Maribor je imel lepo proslavo

Maribor, 1. decembra.

Že uvod v 15. obletnico našega narodnega in državnega osvobodjenja je bil v metropoli našega severnega območja ozemlja nad vse lep in veličasten. Tukajšnje narodno gledališče je sinoči napolnilo do zadnjega kotička sokolsko in narodno občinstvo, med katerim je bilo tudi mnogo predstavnikov oblasti in mariborskega javnega življenja. V proslavo narodnega praznika je namreč v gledališču priredilo sokolsko društvo Maribor - matica slavnostno akademijo, katere spored je bil nad vse srečno izbran ter enako tudi izveden. Vojaška godba 45. pehotnega polka je otvorila slavnostno akademijo z državnim himno, nato pa je odigrala Smetanovo »Slavnostno predigro«. Ženski naraščaj je nastopil s težavno gimnastično sodobno žene, nakar je izvedla članska vrsta več dobovskih vaj na konju. Po sestavi Vera Kovatevce so izvedle članice odlolek iz ritmične ure, ženski naraščaj pa izredno ljubko, čeprav ne lahko vajo na visoki gredi. Najsilnejši vtiš in nepoležno odobravanje so izkazali s precizno izvedbo krasne dr. Marnikove telovadne skladbe »Turški marš« naraščajniki, nakar je godba zaigrala fantazijo iz Dvořakove opere »Sela sedlak«. Višek sokolske telovadne vzgoje so pokazali člani z divnimi, vrtilomnimi in vsakogar osvajajočimi vajami na drugo, nakar je sledila Apihova poetična vaja belobeleženih članic s črno smrtjo, prirejena po znani pesni »Prišla je mlika...«. Svojo spretnost na orodju so pokazale članice z uspešnimi vajami na bradli, nakar so člani v vrstavi sestavi po godbi V. Mladovana izvedli zanosno »Mladost«, iz katere je dihalo resnična mladostna borba, kipeenje, dvomi in zmagu mlade zdrave sile v mladem telesu z najširšim poletom zdravega sokolskega duha. Akademijo je zaključila ob dolgotrajnem aplavzu kombinirana dr. Murnikova telovadna skladba članov in članic »Fuste«.

Davi se je Maribor v meglenem zimskem jutru prebudil ves pomlajen, vseprek zavil v živobarvnost in pestrost tisočih državni trobojnic. Na vseh koncih in krajih mesta so odmevali zvoki poskočnih koranic, ki so jih igrala razne tukajšnje godbe. Današnje proslave so se pričele ob 9. uri najprej v Studenici, kjer je bila po končani svečani službi božji v Sokolskem domu skupna sokolska in šolska proslava državnega praznika, kateri je sledila zaobljuba mnogostevilnega novega članstva.

Ob 10. uri je bilo svečano bogoslužje v pravoslavni kapeli v vojašnici Kralja Aleksandra I. v Melju, istočasno pa tudi v evangelijski cerkvi. Ob 11. uri je bila v stolnici svečana služba božja, ki jo je daroval ob asistenci sam lavantinski knezoškof g. dr. Tomažič, pevske zbor mariborske Glasbene Matice pa je zapel Verdijev »Te deum«. Navzoči so bili polnoštevilo zbrani predstavniki vseh državnih in samoupravnih uradov, ustanov, zavodov in društev, kakor tudi rezervni tisti, ki so bili v civilni. Pred cerkvijo je bila ob vojaški godbi razvzrušena tudi strumna dijaška inženjerska četa. Vsi našti odličniki so se nato podali v sejno dvorano okrajnega glavarstva, kjer so se vpisali v spominsko knjigo čestitk.

Ob isti uri pa se je zbralo v mali dvorani Narodnega doma v impozantnem števili članstvo Sokola-Matice, kateremu je spregovoril o pomenu velikega zgodovinskega dne pred 15 leti g. dr. Fornazarič, nakar je položilo sokolsko priseg 80 novih članov in članic. Sledila je razdelitev mnogostevilnih diplom in daril, ki so si jih osvojili v viteškem tekmovalnem društveni člani in članice na letošnjih javnih nastopih. Na slavnosti je sodeloval in jo povelečeval z ubranim ptjem pevske zbor mariborskih učiteljskih inženjerskih pod vašo taktirko prof. g. Pahorja.

Popoldne ob 15. uri se je v zopet do zadnjega prostora napolnjenem gledališču ponovila sinočnja slavnostna akademija, katere se je udeležilo tudi precej narodnega in sokolskega občinstva iz okolice. V istem času pa je imel na Pobrežju v prostorni Rendijevi dvorani nad vse zadovoljivo obiskano akademijo in proslavo praznika porazki Sokol II., ki je ob tej priliki tudi zaprisegel novo članstvo obojega spola. Sodelovali so vsa tamkajšnja društva, med drugimi Strelska družina, sekcija Narodne odbrane, pevsko društvo »Zarja«, krajevna organizacija JNS, članstvo Narodne strokovne zveze in člani Prostovoljnega gasilskega društva.

Zvečer ob 18. uri pa se je pričela ponikati izpred vojašnice 45. pehotnega v Melju velika baklada, spremljana od stotih množice in opazovana od gostega špalirja občinstva na vseh cestah in ulicah, kjer se je pomikala. Sprevod se je razvil po Meljski in Aleksandrovi cesti, skozi Slovensko in Gosposko ulico čez državni most ter po Frankopanski cesti mimo vojašnice Kralja Petra in Vojvode Putnika ter vojaške bolnišnice pred vojašnico Vojvode Mišića, kjer je bil razhod. Za vojaško godbo in oddekom vojakov so korakali s čvrstimi koraki preizkušeni borci člani Zveze Matrosovih borcev, močnejše vitkeške čete Narodne odbrane, Jadranske Straže s svojo mornarsko in železniško sekcijo, zastopniki Sokola in ostalih društev ter gasilci z baklami.

Praznik osvobodjenja in uedinjenja pa je Maribor zaključil nad vse dostojno in manifestativno s sijajno oblikanim večerom

Narodne odbrane v veliki unionei dvorani, kjer se je zbralo res vse, kar čuti, dela in diha nacionalno, jugoslovensko. Vse potek državnega in narodnega praznika v obsejni obratovski prestolnici je dokazal na svoj način in na znan, da se mogočno, bohotno širi in razrašča vsemogoča, edinstvena jugoslovenska ideja prav v najširše plasti in sloje obmejnega prebivalstva, ki bo stalo v slehernem trenutku kot nepremagljiva in trden granitni mejnik v obrambo svojega kralja, domovine in naroda proti vsem, ki bi upali kdajkoli dvigniti svojo roko proti svetli naši stvari in naši lastnosti.

V Obrtniškem vajenskem domu

Skromno, a tem bolj prisrčno se je izvršila proslava Narodnega uedinjenja pri naših obrtniških vajencih v njih domu. Obrtniško društvo je zbralo brez vsake zadavne reklame obrtniški naraščaj v tolikem številu, da je bila predavalnica napolnjena mladih poslušalcev. Njim so se še pridružili številni učni mojstri, ki z vneto pozornostjo zasledujejo vzgojo svojih učencev.

Društveni predsednik g. Josip Rebek je v lepem in zanimivem govoru podal zgodovino bojev za osvobodjenje našega troimenega naroda. V lahko domljivih besedah je orisal žrtve in trpljenje junakov in narodnih borcev, ki so se žrtvovali za našo svobodo. Mladina je sledila njegovim izjavam z največjo pozornostjo. Mlada srca so se vznela, ob gorečih in ljubezni do domovine vzpodbujajočih besedah, da so vzkipele ob koncu od navdušenja in si dala duška z vzklikanjem do govornika in kralju. Vajeniški tamburaški zbor pa je zaigral državno himno, ki so jo navzoči poslušali stoji.

Sledila je skromna glasbena matineja. Improvizirana po vaj. tamburaškem zboru ter domovem gojenju Vastin, pravem virtuozu na harmoniki.

Kakor slednji, tako tudi tamburaški zbor so pokazali prav lepe uspehe in mladina ni štedila s priznanjem. Prireditelja sta posetila poleg g. mojstrov tudi mestni fizik g. dr. Rus in predsednik O. O. g. Filip Pristour.

Prireditelji, ki skrbno posvečajo vzgoji obrtne mladine največjo pozornost, so pokazali, da ne zamude nobene prilike, da ne bi podkrepili nacionalne zavesti iste. In prav je tako, mladina mora biti poleg svoje strokovne izvežbanosti tudi prežeta najširše ljubezni do svoje nacionalne države. Na večer so se vajenci polnoštevilo udeležili manifestacijskega obhoda, ki so ga priredile bojvniške organizacije.

Prvi obrtniški dan

Ljubljana, 2. decembra. Društvo jugoslovenskih obrtnikov za dravsko banovino, Osrednji odbor v Ljubljani, je priredilo v četrtek zvečer v restavracijskih prostorih »Zvezde« prvi obrtniški dan. K proslavi, ki je bila bolj intimnega značaja in se je vršila v manjšem obsegu, se je zbralo mnogo obrtnikov. Nagovoril in pozdravil jih je predsednik DJO g. Pičman, ki je v daljšem govoru podčrtal važnost tega dne za ves obrtniški stan. Toplo je pozdravil navzočega zastopnika mestne občine g. dr. Rupnika ter upravnika Zanatske banke g. Ogrina. Prečitana je bila obširna poslanica osrednjega odbora DJO, ki je bila razposlana vsem edinicam ter prijateljskim obrtniškim društvom.

Na prireditvi je bilo prav animirano, splošno razpoloženje je pa še povečalo nastop obrtniških pevcev. Na ta način so obrtniki na skromen, a vendar dostojen način proslavili svoj dan tako kakor ga proslavlja obrtništvo v Srbiji vedno 1. decembra, bila je pa obenem to tudi lepa manifestacija v proslavo narodnega praznika.

Proslave v inozemstvu

Kakor doma, so tudi v inozemstvu živeči Jugoslovani slovesno proslavili prvo decembrski narodni praznik. V vseh jugoslovenskih kolonijah v inozemstvu so se ob sode-lovanju naših oficijelnih predstavnikov vršile lepe svečanosti, ki pričajo, da tudi v inozemstvu živeči rojaki budno spremljajo utripe domovine.

V ženevi

Ženeva, 2. decembra. AA. Jugoslovanski praznik narodnega uedinjenja so včeraj ter proslavili s službo božjo v ruski cerkvi. Verske obrede je opravil prota Orlov. Službi božji so pristvovali člani jugoslovenske kolonije, člani jugoslovenske delegacije pri Društvu narodov, dalje jugoslovanski konzul Petrovič, francoski konzul in člani češkoslovaške in rumunske delegacije pri Društvu narodov.

Zvečer je priredilo jugoslovensko dijaško društvo »Vilac« v mednarodnem dijaškem klubu sprejem z zabavnim večerom. Med posameznimi točkami so poedin govorniki proslavljali pomen jugoslovenskega narodnega praznika. Na sporedu so bile tudi izbrane koncertne točke.

V Parizu

Pariz, 2. decembra. AA. V proslavo 15-letnice uedinjenja se je vršila včeraj v ruski cerkvi v Parizu služba božja. Med drugimi so jim prisostvovali jugoslovanski poslaniki v Parizu dr. Miroslav Spalajković,

vojaški ataše general Nenadović, češkoslovaški vojaški ataše podpolkovnik Vitavski, bivši francoski poslanik v Beogradu Dard, bivši poveljnik francoske vojske na solunski fronti general Henry, general Charpy, grof Edmond in večje število uglednih oseb iz ruskih pariških krogov, dalje osebe jugoslovenskega poslanstva in mnogi člani jugoslovenske kolonije. Službo božjo je opravil ruski prota Smirnov, odgovarjal pa mu je pevski zbor ruske cerkve.

Direktor Ciuha umrl

Ljubljana, 2. decembra. Popoldne ob 14.30 sprememno na pokopališču v Stepanji vasi upokojenega direktorja mestne elektrarne g. inž. Alojzija Ciuha, ki ga je v četrtek jutraj smrt iztrgela tako nenadoma družini in nečestim prijateljem v vseh krogih našega mesta.

Pokojni direktor Ciuha je bil rojen leta 1871. v Zgornji Hrušici v ljubljanski okolici, od koder je prišel v Ljubljano na fakulteti diplomiral za inženjerja ter kot tak l. 1896. vstopil v službo pri mestnem gradbenem uradu v Ljubljani. Talentiranemu strokovnjaku je bilo že čez dve leti poverjeno vodstvo mestne elektrarne in vodovoda, ki sta pod njegovim vodstvom kmalu zelo napredovali in ko je po največjem uspehu službovanju lani ob novem letu stopil v pokoj, se je lahko s ponosom ozrl na svoje 35-letno uspešno delo za korist našega mesta. V mlajših letih se je pokojnik udeleževal tudi v Citalnici in pri raznih drugih društvih, vedno je bil pa tudi navdušen Sokol in velik ljubitelj prirode. Z izredno prikupnim nastopom se je priključil v vseh krogih, ki ga bodo prav težko pogrešali. Za predobrim očetom žaluječa hčerka ga. Nada poroč. Grisogono in pa sin inženj. Marjan, ki je že tudi v službi mestne elektrarne. Zaslužnemu direktorju g. inž. Alojziju Ciuhi svetla spomin, žalujočim pa najiskrenejšo sožalje!

Dr. Perne v domači zemlji

Ljubljana, 2. decembra. Davi ob 9.30 so z brzovlakom prepeljali v Ljubljano iz Ženeve krsto s truplom dr. Ivana Perneta, našega delegata pri Društvu narodov in na razorožitveni konferenci. Na kolodvoru so sprejeli krsto pokojnikov sorodnik duh. svetnik dr. Perne, zastopnik zunanega ministra načelnik odeska dr. Andrič z diplomatskim pripravnikom dr. Pogačnikom, bana je zastopal načelnik dr. Pfeiter, mestno občino podžupan prof. Jarc, katoliško starešinstvo z dr. Gosarjem na čelu, za Zbornico za TOI so prisostvovali minister n. r. Mohorič, dr. Pless, za zvezo industrijev inž. Šuklje in Dragotin Hribar. Panjezropsko unijo, — pokojnik je bil član ljubljanskega odbora, — je zastopal podpredsednik dr. Majaron, navzoči so bili še dr. Božič, dr. Adlešič in drugi. V imenu zunanega ministra je spregovoril načelnik dr. Andrič, za njim pa v imenu katoliškega starešinstva dr. Gosar. Po blagoslovu trupa, so krsto prenesli v že pripravljeni mliški avto, ki je pokojnika takoj odpeljal v Trstenik pri Kranju, kjer bo položen v rodniško grobnico na tamošnjem pokopališču.

Radio kotiček Kmetijska predavanja v radiu

Z jutrišnjim dnem priččenja v radiu ciklus zanimivih kmetijskih predavanj. Predavanja bodo trajala do konca marca vsako nedeljo in praznik večinoma dvakrat, jutraj ob 9/4 na 8 in popoldne ob 16, vselej pol ure. Od začetka aprila naprej pa vsako nedeljo ob 16.

Pred predavanjem bo nekaj slovenske glasbe, po predavanju pa kratko navodilo o tekočih delih na polju, v hiši in v hlevu, važna naznanila in razglasi, ki se tičejo kmetijstva in cene kmetijskih pridelkov v raznih krajih banovine.

Jutri zjutraj bomo slišali načelnika kmetijskega oddelka kraljevske banke uprave g. inž. Zidanška, ki bo otvoril predavanje in razložil pomen in spored letošnjih predavanj. Popoldne bo pa banovinski poljedelski referent in referent za kmetijski pouk g. inž. Sadar Vinko govoril o važnih vprašanjih iz pridelovanja krompirja.

Vsem kmetovalcem toplo priporočamo, da se zbirajo pri skupnem poslušanju v solah, društvih itd.

Beograd : Zagreb 1 : 1 (0 : 1)

V Beogradu se je včeraj odigrala štirindvajseta tekma med Beogradom in Zagrebom, ki se je končala z neodločnim rezultatom 1:1. Tekmi je prisostvovalo 3000 gledalcev. Igra je bila obojestransko zelo lepa in odgovarja rezultat popolnoma poteku igre. Pri Zagrebčanih se je zlasti odlikoval desni branilec Hügl, pri domačih pa B. Marjanović. Gol za Zagreb je zabil v 28. min. prvega polčasa Šipos, za Beograd pa je v 7. min. druge polovice izenačil B. Marjanović. Tekmo je odlično vodil g. Jo-lić iz Beograda.

Tudi odrasli so radi za Miklavža obdarovani.

Najprimernejše, najlepše in najcenejše darilo jim pripravite, če ne očite pri upravi »Slovenskega Naroda« znameniti roman

„Prokletstvo ljubezni“

Ki stane broširan (oba dela) samo 20 Din, vezana v platno Din 40.— (s poštnino Din 3.— več). Znesek se pošlje po nakaznici.

Naše gledališče

DRAMA. Začetek ob 20. Sobota, 2. decembra: Turške kumare. Izven. Znižane cene. Nedelja, 3. decembra: Ob 15. uri Sveta Ivana. Izven. Znižane cene. — Ob 20. uri Robinson ne sme umreti. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 4. decembra: Zaprto.

Robinson ne sme umreti. Izvrsno mladinsko igrmo imamo. Tako prisrčno in globoko, kakor je do sedaj še nismo imeli. Ima še to posebnost, da zadovolji v veliki meri poleg mladih tudi stare. Vse prosimo, da si pred ogledom igre Robinson ne sme umreti pokličejo v spomin povest o Robinsonu in jo povedo tudi svojim mladim šolarjem, za katere je ta igra izredno primerna. Premijera je imela naravnost velik uspeh. Zasedba ista kakor pri premijeri. Prva repriza bo v nedeljo 3. t. m. zvečer ob 20. uri v ljubljanski drami. Velja znižane cene.

OPERA. Začetek ob 20. Sobota, 2. decembra: Stoji, stoji Ljubljana. Premijera. Izven. Nedelja, 3. decembra: Ob 15. uri: Havajska roža. Izven. Znižane cene. — Ob 20. uri: Pikova dama. Govorjenje bolgarkega tenorista Petra Rajčeva. Izven. Ponedeljek, 4. decembra: Zaprto.

Stoji, stoji Ljubljana, satirično prijazna revija, se uprizarji prvič drevi ob 20. uri v opernem gledališču. Revija ima 11 slik, ki jih je napisal Niko Pirnat, uglasil Bravničar, režisiral naštdural Kref, muzikalno šušteršič. Zasedba glavnih vlog je: ga. Kogojeva, gg. Janko, Peček, Bratina, Simončič, Rus Josip. V ostalih vlogah, ki jih je vseh skupaj 42, nastopajo ostali naši člani. Premijera je izven abonmaja.

Najodličnejši bolgarski pevec Peter Rajčev, gost v naši operi. V nedeljo, dne 3. t. m. zvečer gostuje v naši operi bolgar-

ski tenorist Peter Rajčev. Njegova slava je razširjena daleč preko meja njegove domovine, kot odlični gost je znan po vseh večjih odrih Evrope. Nastopa stalno v Pragi, Varšavi, Dunaju, Berlinu, Parizu, Milanu, Budimpešti in drugod. Ima izredno obsežen repertoar. Vrline njegovega glasu so splošno priznane povsod. V zadnjih dneh je z izrednim uspehom gostoval tudi v Zagrebu in Beogradu. V Zagrebu je imel tolik uspeh, da ga je ponovno povabil na drugo serijo gostovanj v prihodnjih dneh. V Ljubljani gostuje v vlogi Hermana v operi Pikova dama. To vlogo smatra umetnik sam za eno svojih najboljših kreacij ter je izrazil izredno željo, da bi v njej nastopil prvič v Ljubljani. Ker je to edino gostovanje odličnega umetnika v naši operi, opozarjamo nanj še prav posebno. Rajčev gostuje v nedeljo zvečer v Pikovi dami.

JUTRI! JUTRI! Vlasta Burian

Nesreče in nezgode

Ljubljana, 2. decembra. Včeraj in davi so morali v ljubljansko bolnico prepeljati več žrtve težkih nesreč, od katerih je stanje dveh skoraj brezupno. Slabo vreme pa vpliva pogubno na živce in tako se je zgodilo, da je morala v bolnico tudi mlada samomorilna kandidatinja.

SESTRICA USTRELILA V TREBUH Najtežja nesreča se je pripetila včeraj v mali vasi Sečurca, občina Begunje na Gorenjskem. Tam je včeraj popoldne postala žrtev nepredvidnosti lastne sestre 5-letna Ana Maček. Njena 9-letna sestra je namreč doma nekeje staknila samokres. Otroka sta se radovedno igrala z orožjem ne vedoč, da je samokres nabasan. Nenadoma se je samokres sprožil in krogla je obtičala mali Ani v trebuhu. Težko ranjena se je dedika zgrudila. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so jo zdravniki operirali, vendar je malo upanja, da bi okrevala.

ELEKTRONI TOK GA JE UDARIL. Stanko Lenarčič, 12-letni sin delavca iz Smartnega pri Savi, je pred tremi dnevi pomagal na neki novi stavbi. Zaradi mokeroga južnega snega se je utrgala električna žica in padla na stavbo, po nesreči je pa Stanko prišel z njo v stik. Fanta je streslo in vrglo. Prepeljali so ga morali v bolnico, kjer se je njegovo stanje najprej zboljšalo, nato se je pa kmalu onesvestil. Fantov položaj je precej resen, a zdravniki upajo, da bo okrevla.

S KROPOM SE JE POPARIL. France Hafner, 3-letni sinček lončarja iz Komende, je zvrnil nase lonec krop in se poparil po obeh nogah. Otrok je zadobil strašne opekline in je njegovo stanje kritično.

POSKUSEN SAMOMOR. Glodkoda D., 22-letna šivilja iz Ljubljane, je včeraj v samomorilnem namenu plila izloz. V bolnici so ji izprali želodec in je zdaj izven nevarnosti. Vzrok obupnega dejanja ni znan.

Darujte za nesrečne poplavlence

MIRIM KRALJICA ČOKOLADE

Specijalitete so:

MLEKITA — mlečna čokolada. KAVITA — mlečna s kavinim okusom. MASLITA — desertna čokolada brez primesti. SADVITA — sadje v čokoladi.

Zapomnimo si imena, da moremo izbirati po svojem okusu, ko kupujemo čokolado.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 2. decembra: katoličani: Biblijana, Tihomir; pravoslavni: 19. novembra.

Jutri: Nedelja, 3. decembra: katoličani: Franc Ksaver, Sveljub; pravoslavni: 20. novembra.

DANASJNE PRIREDITVE

Kino Matica: Tarzan. Kino Ideal: Buster dobronik naroda. Kino Dvor: Smrt v plamenih. ZKD: »Goreči sneg« ob 14.30 v kinu Matic.

Kino šiška: Pesem sveta. Društvo »Soča«: Predavanje dr. Pretnarja ob 20.30 pri »Lervu«.

Sentjakobsko gledališče: »Deseti brat« ob 20. v Mestnem domu.

Občni zbor Centralnega akademkega podpornega društva ob 14. v jedilnici akademkega kolegija.

Društvo jugoslovenskih obrtnikov na vltu: Proslava državnega in obrtniškega praznika ob 20. v Sokolskem domu.

PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matica: 12 stolic (Vlasta Burian).

Kino Ideal: Tarzan. Kino Dvor: Krog smrti.

ZKD: »Goreči sneg« ob 11. dop. v kinu Matic. Kino šiška: Pesem sveta. Predavanje prof. dr. Kuščerja: »Naša zemlja pred milijon leti« ob 9.30 v Vajeniškem domu.

Sokolsko društvo Ljubljana IV.: Dravstvena proslava praznika narodnega uedinjenja ob 10. v telovadnici šole na Prulah.

Sentjakobsko gledališče: »Deseti brat« ob 16. v Mestnem domu.

Slovensko zdravniško društvo in Narodna liga proti tuberkulozi: Komemoracija za umrliha francoskima zdravniškoma-mučenjakoma ob 11. v dvorani OUZD.

Akademija Sokola vlt ob 20. v Sokolskem domu.

SPORT

Hirija: Rapid (Maribor): Prvenstvo na tekma na igrišču Primorja ob 14.16.

DEZURNE LEKARNE

Danes in jutri: Mr. Bakarič, Sv. Jaka-ba trg 9; dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6.

Gzpod sita

Oni dan je bila v nekem mestecu lepa proslava. Kakopak je bilo tudi mnogo govorov, obljemov, poljubov in bratstva.

Brez tega naši ljudje ne morejo spraviti skupaj nobene svečanosti in četudi vedo, da bo naslednjega dne prepi zopet enak prepriu prejšnjega dne.

Po govorih in take vrste naporih pride na vrsto pojedina in je bilo tako tudi v istem mestecu. Sploh je pojedini... bitna stvar v naših krajih in ne moremo brez nje počastiti nobenega spomina. Zbero se vsi prijatelji ideje, ki jo s pojedino proslave in z rujno kapljico zaltjejo, ali moža, ki ga imajo v časti ali zadeve, ki jo žele s prijetno jedjo in pijačo podkrepiti. Navada je taka, da se takih prijetnih pojedinj udeležujejo le prijatelji zadeve, ideje ali človeka. Toda ni povsod taka navada in marsikdo za bogato mizo in ru-janim vinom pozabi na mržnjo v svoji duši. Skozi želodec gredo vedno take zadeve in so še kakopak tudi v onem mestecu. Pojedine se je namreč aktivno in agilno udeležil gospod neke zgovorne stroke, ki si-cer predmetu in vzroku pojedine ni bil nikdar prijatelj, nego nasprotno, zagrižen sovražnik in nasprotnik z dolgim in pikrim jezikom, s katerim je slavilni predmet tak-o napadal, da bi se sam dobri bog z le-vico in desnico prekrizal.

Odločnost značaja takih gospodov, ki na ljubo pojedini in med njo pozabljajo na razne predsodke, je jasna. Mnogo je takih med nami. In mnogo slabih značajev. Toda čudno je, da jih poštenja ne pri-

„12 stolic“

mejo za vrat in ne postavijo pod kap, ker slavnostne zadeve z navzočnostjo takih ven-dar ne smejo mazati. Morda je to potrebo iz strahu pred zgovornostjo takih oneg-avih in zaradi naše pretirane potrpežli-vosti in vedno neutemeljene obzirnosti.

Ali pa je morda to le nov prispevek k zgodovini krize, da posamezniki zaradi nje ne kapitulirajo več za denar, nego za do-ščo dober zalogaj in dober požirek, da se človek prelevi iz noči v dan.

Vremensko poročilo JZSS

Bled: —1, mede, 15 cm snega na 60 cm stari podlagi. Smuka dobra.

Kranjska gora: —4, mede, južen sneg, 80 cm. Smuka na Slemencl ugodna. Na Vršču 1 meter snega.

Mojstrana: 60 cm snega, smuka prav dobra. Izgledi za nedeljo dobri. Skakalnica je pripravljena. V nedeljo trening ska-kačev.

Velika Planina: Pol met

Jutri v nedeljo velika premiera smeha in zabave

REZERVIRAJTE VSTOPNICE
PREDPRODAJA OD 11.—1/13.

PREDSTAVE V NEDELJO OB
8., 6., 1/8. in 1/10. zvečer.

NOV PARAMOUNTOV TEDNIK

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Vlasta Burian

nepozabni „Lažni feldmaršal“ v veseli burleski

12 stolic

KAKO BI VLASTA BURIAN KMALU POSTAL MILLJONAR

Dnevne vesti

— Napredovanje v naši vojski. Napredovali so: v čin majorja kapetani I. klase: Sproč Anton, Mikič Ivan, Zdenko Begič, Matija Huber, Božidar Corn, Anton Nardeli, Franjo Finžgar, Josip Solc, Jože Zurn in Anton Oslak; v čin kapetana II. klase kapetani II. klase Slavko Par in Maksim Olejnik; v čin kapetana II. klase poročniki: Dragotin Solar, Anton Novak, Stanko Leben, Ivo Fregel, Lav Škodlar, Dragan Božič, Jakob Blažon, Alojz Pelicon, Josip Rijavec, Franjo Bauer, Stanko Rupnik, Rudolf Primorac, Pavel Babec, Ivan Streker, Anton Cerar, Franjo Tušar, Peter Korda, Božidar Okorn, Pavel Jezernik, Karel Novak, Ivan Ravnik, Franc Mladič, Zvonimir Bohte, Jožef Pertok, Blaž Gornjič, Josip Horvat, Josip Golob, Vladimir Skrljovnik, Miloš Marolt, Milan Kosce, Ivan Normali, Vladimir Valenta, Milan Koprivec, Vladimir Lapajne, Milan Pozder, Josip Solar, Rudolf Merlini, zrakoplovni Josip Kranjc, Vladimir Kren, Josip Jurčič, Jože Kropar, Ivan Svelin, Ivan Suban, geodetski: Emil Adamik, sanitetski dr. Franjo Sverer, dr. Anton Andrej, in dr. Zdravko Isajlovič, apotekarski Ferdo Pifat, veterinarski Ivan Thoric, intendantski Josip Sošič, sodni Anton Vrabec; intendantski v mornarici Branko Babič, v čin poročnika bojne broda II. klase poročniki fregate: Franjo Potonik, Vinko Zikovski, Zlatko Frkič, Albin Hofbauer, Josip Čučik, Vladislav Kandare, Alfred Malbohan in Joža Kvac; v čin podporočnika naredniki vodniki III. klase zrakoplovni Bernard Jeranč, pehotni Vladimir Černič, Franc Zupane, Alojz Bernard, Anton Pirč, konjeniški Ferdinand Pabst in inženjerski Franjo Bonafič.

— Kongres uslužbenec socialnega zavarovanja. Včeraj jutrija je bil odprt v Zagrebu kongres uslužbenec socialnega zavarovanja. Najvažnejše vprašanje je reorganizacija saveza na centralistični podlagi ter vprašanje zdravnikov socialnega zavarovanja do ostalih uslužbenec. Potrebno je, da se končno uredi službeno razmerje med uradniki in delodajalci, to je središnja in okrajna uradov. Kar se tiče razmerja saveza do drugih delavskih pokretov je predsednik naglašal, da se ni dozorelo vprašanje, da bi se uradniki SUZOR-a s svojo organizacijo pridružili sindikalni centrali. Zivahna debata se je razvila o vprašanju izpremembe pravil. Predložena je bila tako organizacija saveza, da bi imel izvršni odbor svobodnejše roke, večjo iniciativno in pooblastila. Savez bi se delil na podružnice s centralo v Zagrebu. V imenu opozicije odločno ljubljanske mestne organizacije sta govorila Petrič in dr. Alujevič. Prvi je naglašal, da je ljubljanska organizacija ena najboljših in najaktivnejših v državi. Po drugi strani je bil sprejet predlog glede reorganizacije saveza.

JUTRI! JUTRI!

Vlasta Burian

— Na sodiščih vsa mesta zasedena. Pri sodiščih v območju apelacijskega sodišča ljubljanskega so zasedena vsa mesta dnevnice (pomožnih pisarjev, pomožnih letniških paznikov in pomožnih služiteljev) in tudi pri pričakovati, da bi se za nove proslave v doglednem času izpraznilo katero teh mest. Zato se prošnje za taka mesta ne bodo več sprejemale.

— Prodaja poštnih znamk v filatelistične svrhe. Prometni minister je izdal odlok, da se odstopijo iz prometa vzete poštne znamke krško-beograjske in londonske izdaje ter pretilskanske znamke ameriške in londonske izdaje, kakor tudi 30087 obletnih serij poplavnih znamk poštna na sedežih poštne direkcije, da jih pri posebnih okoliščinah razprodajo strankam v filatelistične svrhe po nominalni vrednosti in poplavih serijah in posamično. Znamke se bodo prodajale leto dni, računajoč od dneva, ko pridejo ponovno v prodajo, in sicer 15. decembra. Te znamke se rade rabijo za frankiranje poštne pošiljke. V dravski banovini po prodaja te znamke pošta Ljubljana I. Ko poteče rok za prodajo, se vzamejo te znamke iz prometa in se ne bodo več prodajale.

— Hrvatski planinci v Planici. Hrvatsko planinsko društvo »Sljeme« smučarska sekcija, priredila za božične praznike skupni izlet v Planico, kjer se bodo začeli in že nekoliko izvežbani smučarji učili smučati. Zagrebški smučarji se odpravljajo iz Zagreba v soboto 23. t. m. popoldne, vrnejo se pa v torek 26. t. m.

— Izprememba rodbinskega imena. Banka uprava dravske banovine je dovolila Stanku Pavčiču pristojnemu v občino Moste izpremembo rodbinskega imena Pavčič v Gortnar. Vesni Jaklič pristojni v Ljubljano pa izpremembo rodbinskega imena Jaklič v Hus.

— Prepovedani listi in knjige. Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi madžarski list »Hetfen Naplo«, v Bukarešti izhajajoči list »Macedonia«, v Berlinu izdano knjigo »Bjeloe djelo« in na Dunaju izdano knjigo »Unser Kaiser kehrt heim«. Prepovedani je tudi zagrebški mesečnik »Hrvatska smotra« št. 10.

— Obelarsko društvo Skaručna. V nedeljo, dne 3. decembra ob 16. uri se bo vršilo predavanje o temi: Pomen elektrike za poljedelstvo. Predaval bo g. inž. Slavko Zajec.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, zmerno hladno, nestanovitno vreme. Sneg. Včeraj je snežilo v Ljubljani in smo imeli do davi 4 mm padavin. Po drugih krajih je pa deževalo. Najvišja tem-

peratura je znašala včeraj v Splitu 13, v Skoplju 6, v Zagrebu 3, v Ljubljani 1,8, iz drugih krajev ni poročil o stanju temperature. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763,6, temperatura je znašala 0,0.

— Prvi sneg v Zagrebu. Včeraj jutraj je v Zagrebu deževalo, vmes je pa naletavalo babje pšeno. Temperatura je bila nizka in tu pa tam so naletavale tudi snežinke, končno so postale snežinke tako goste, da je obležalo v mestu nekaj mokrega snega.

— Ljudska univerza v Kočevju priredi dne 3. decembra ob 11. uri dopolnilno pod okriljem ZKD predavanje po g. dr. Jugu Stanku o temi: »Italija in Balkan«. Predavanje se bo vršilo v hotelu »Trate«.

— Dobava gramoz za barjanske ceste. Mestno načelstvo razpisuje za leto 1934 dobavo posipalnega materiala za ceste in stradone na Barju, ki leže južno od Prošce, iškega mostu in Ljubljane. Vzorec oferte je na razpolago v mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami. Zapečatene in pravilno kolkovane ponudbe se morajo oddati do 11. ure dopolne dne 12. decembra 1933 v imenovanem uradu. 617-n

— Več kot sto let že hodi vsako leto med ljudstvo Glasnikova »Velika pratika«, ki je med narodom najbolj znani in priljubljeni ljudski kolektor. Zato jo kupi sleherni leto vsaka družina. Celo stoletje že je ta pratika zvest in veren spremljevalec Slovencev, v dobrih in zlih časih. Dobi se v vseh trgovinah. 619-n

DANES ZVEČER
vsi na Miklavževanje
V DVORANO HOTELA MIKLIC

Iz Ljubljane

— Vse posetnike ponedeljkovega koncerta Glasbene Maticе Ljubljane, na katerem se bo izvajal Verdijev Requiem za soli, zbor in orkester, opozarjamo, da je izšla programna knjižica, ki prinaša poleg originalnega besedila celotnega Requiem in slovenskega prevoda tudi kratek uvod oziroma nekaj misli k laži-mu razumevanju močnega dela, ki se ta večer izvaja. Programna knjižica in vstopnice so v prodaji v knjižarni Glasbene Maticе. Prav posebno opozarjamo še na sledečo dejstvo. V zadnjem času se večkrat zgodi, da se trosijo po mestu govornice: koncerti se razprodajo. Zato bi se sicer tako razveseljevali vsi današnji časi n. velja vselej za Verdijev koncert so na razpolago še vstopnice vseh vrst in cen, ravnotako tudi stojišča, dobijo se v Matici knjižarni.

— V ljubljanski trgovini je bil danes kljub slabemu vremenu zelo dobro zaseden. V pravem snežnem meteu so čakale kmetice na zelenjadnem trgu na tržne mize. Mnogo blaga je ostalo na tleh. Na sadnem trgu je bilo izredno mnogo jabolk, da se bo lahko Miklavž dobro založil z njimi. Gospodinj so danes kupovale povsod vse bolj živahno, pri mesarjih je pa bila celo ene-

„12 stolic“

ca. Čeprav je bilo jabolk precej, več kot navadno, se vendar niso poccenila, tudi Miklavž jih ne bo mogel vseh pokupiti. Slabše so prodajali po 4 Din kg. Gospodinj so se precej zanimale za nagita jabolka, ker so mislile, da so cenejša, toda prodajali so jih po 3 Din Lepša jabolka so po 6 Din kg in tudi dražje. Na zelenjadnem trgu je zadnje čase mnogo uvožene cvetice, ki jo prodajajo po 5 Din kg. Domače zelenjave je še zelo mnogo kljub snegu. Cene še niso znatno poskočile, zlasti danes ne, ker je bilo precej motovila. Ki je po dinarju merica, tu in tam tudi po 1.50 Din. Jajca in perutnine je bilo danes toliko na trgu kot le ob največjih praznikih. Kljub temu se pa jajca niso nič poccenila. Kmetice pravijo, da so jajca po dinarju na deželi ter da morajo v ceno vključiti prevozno do Ljubljane in užitino. Vendar dobijo tudi po dinarju drobna jajca na trgu, lepša pa po 1.25 Din komad. Dva čebelarja sta danes prodajala med treh vrst, ajdovega po 17, hojevega po 18 in ovetličnega po 20 Din kg. Na Sv. Petra nasipu danes ni bilo naprodaj na debelo krompirja in zelja.

Ideal vsakega moškega

je NATIS-KREMA ZA BRITJE, ki malo stane in mnogo zaleže.

— V pred dramskim gledališčem je že od nje dni tako slaba cesta, da se lahko zgledujemo na nji, saj hujšega blata ne dobis niti pri nas kjerkoli. Zdjaj je zbetoniran ob Lukmanovi hiši trotoar, zato tudi lahko znivelirajo cestnice ter za zračenja in utrdje. Za cestna dela je pozimi neprimeren čas, zato pa upamo, da se bodo dela lotili spomladi.

— V Idricejane in prijatelje obveščamo, da smo razposlali vabila za prireditve 4. t. m. Ker pa nismo mogli zbrati naslovov vseh rojakov in prijateljev, vabimo tem potom vse brez izjeme, da se naše prireditve udeležijo, čeprav niso prejeli vabila. Vstop je prost in ni vezan na vabilo. Prosimo pa rojake ponovno, da nam radi nadaljnega dela čimprej sporoče svoje naslove.

— V Zimsko poletnico a smuškimi tečajem za otroke v dobi od 7 do 16 let priredi drž. šolska policlinika v času božičnih počitnic, to je od 26. decembra do 10. januarja 1934 v svojem počitniškem domu na Rakitni. Smuški tečaj bo vodil strokovnjak g. Tinta, zdravniški nadzor zdravniška šolske

poliklinike, nadzirale bodo otroke zaščitne sestre. Oskrbovalnina s prispevkom za smuški tečaj znaša Din 330.—. Prijave sprejema šolska policlinika v Gledališki ulici št. 7 od 4. do 15. decembra t. l.

— V Obrtniški vajeniški dom v Ljubljani, Lipičeva ul. 2 (za Šentpetersko vojašnico) ima sledeča predavanja na sporedu: Jutri v nedeljo 3 t. m. ob 9.30 dr. Kušcer: Naša zemlja pred milijon leti, v ponedeljek 4. t. m. ob 18.30 predava dr. Mis o higijeni duše. Tem predavanjem sledi nadaljevanje in zaključek filma o vsokolskem zletu v Pragi l. 1926. Pridite vsi vajenci; tudi možtri vlijudno vabljeni.

DAMSKA KAPELA

IGRA VSAK VEČER V
KAVARNI „LEON“
ODPETO OB 4. URI ZJUTRAJ

— V Gorah sneg ali pekel na zemlji! To je film, kakršnega Ljubljana še ni videla. Edino delo na Aljaski, zemlji večnega snega in velikih vulkanov ter prekrasnih prirodnih lepot. To je delo, o katerem so govorili in še govorijo narodi vsega sveta. Prvič v filmu je bil posnet ogromni vulkan »Aniakchak«, katerega žrelo meri 160 km v obsegu ter je 90-krat večji od Vezuva. V notranjosti tega ognjenika so hribi in doline, jezera ter nešteto majhnih žrel. Kako veliko je to žrelo, nam najbolj dokazuje dejstvo, da v njem velikokrat razsaja silna burja, medtem ko je zrak izven te popolnoma miren. V tem filmu nam pokaže režiser Bernard Hubbard, kako je premagal dolino 10.000 vulkanov. Ta film je edinstven, v katerem vidimo vulkan Aniakchak. Še nikomur se ni posrečilo priti v njegovo žrelo. Posnetki so vsi naravn. Ekspedicija, ki je snimala to delo, se je morala prebiti skozi ogenj in led. Film bo gotovo zanimal vse naše sportnike in se bo predvajal danes ob pol 3. v Elitnem kinu Matic ter jutri ob 11. dopolne na programu ZKD.

NA POLJU ČASTI

— V Vlasta Burian v Ljubljani! Kadar se je pojavil med nami, vedno smo bili zadovoljni. Prišel je redkokdaj, a kadar je prišel, nam je bil dobrodošel. Jutri pa pride med nas tak, kakršnega še nismo videli. Pomislite, Vlasta Burian bi kmalu postal večkratni milijonar, samo golo naključje mu je škodovalo in ostal je tam, kjer je bil — siromak Odkar se je pojavil med nami kot »Lažni feldmaršal«, nismo še videli boljše interpretacije kot je v znanem filmu »12 stolic«. Kodor hče biti dobre volje in mu je do smeha, naj si jutri ogleda ta film v Elitnem kinu Matic. To je najboljša delo Vlasta Buriana.

— V Prihodnja plesna vasa S. O. »Preporoda« bo drevi. Policijska ura je podaljšana do 2. jutraj. Vodi g. Jenko. Igra jazz »Ronny«. Vabljeni! 616-n

— V društvu »Soča« bo drevi ob pol 21. uri v salonu pri »Levu« predaval predsednik SPD dr. Josip Pretnar o turi, ki jo je napravil po planinah južne Srbije od Peristera do Sarplanine ob grško-albanski meji. G. predavatelj nam bo ne le z besedo, pač pa tudi s slikami prikazal južno Srbijo tako živo, da bomo vsi tega večera zadovoljni. Zato Sočani in prijatelji društva »Soča« ne zamudite te lepe in ugodne prilike. Vstop vsem prost.

— V Najlepša in najcenejša darila za Miklavža, kakor sraje in vse modne potrebšine dobite samo pri M. PIRNAT. Ljubljana, Sv. Petra cesta 22.

— V Miklavževanje Sokola I. bo v torek 5. decembra na Taboru ob 4. uri popoldne za deco, zvečer ob pol 9. uri pa za odrasle s plesom. Darila se sprejemajo na dan prireditve nepretrgoma med 10. in 12. ter med 14. in 20. uri v garderobi članic, vhod nasproti vojašnice. Vstopnina za popoldnansko prireditev sedeži po 5 Din, stojišča odnosa za deco po 1 Din, za večerno prireditev v vstopnina 6 Din za osebo. Vabilo se vsi bratje in sestre ter sokoletu naklonjeno občinstvo. 620-n

— V Sokolsko društvo Ljubljana III priredi v torek dne 5. decembra t. l. v društveni telovadnici na svojem letnem telovadišču običajni Miklavžev večer s sledenim sporom: ob pol 18. uri nastop Miklavža s slajnim spremetvom za mladino in ob 19. uri deca. Ob 20. uri nastop Miklavža za odrasle, združen s člankom in drugim zabavnim programom. Darila, ki jih kdo namerna pokloniti otrokom, svoicem ali prijateljem, naj se izročijo s točno označbo naslova tajništva Sokola III. ki bo v ta namen poslovalo v torek dne 5. decembra t. l. od 9. ure dalje v društvenih prostorih na letnem telovadišču. 621-n

— V Snežiti je začelo kar zares. Doslej se je sneg šele pripravljaj, zdaj pa očitno ni več šale. Zdjaj je sneg tudi suh in ima tudi že dobro podlago, zato bo najbrž obležal. Zabavno je, da so davi mestni delavci škropili ter prali nekateri tlakovane ceste. Menda so na ta način talili sneg.

— V Miklavžev sejem smo dobili čez noč na Kongresnem trgu Stojnice so postavili ponči, nekateri pa davi. Kupčija je že začela cveteti, toda zdaj se še ne obeta prava konjunktura, zlasti danes je vladalo mirtilo zaradi slabega vremena.

— V Nabralno akcijo so priredili danes mestni uslužbeni po ulicah. Nabirajo za božične revnih otrok. a ljudem se zdí, da jim je vseeno za koga zbirajo požrtvovalni delavci dinarčke. Mnogi se izgovarjajo,

da nimajo drobiža. »debelega« pa počajo menjati. Sploh je težko ustavljati ljudi v tahnem vremenu na cestah.

— V Miklavževanje za mladino popoldne ob 18. uri, za odrasle pa ob 20. uri bo v torek dne 5. decembra v Trgovskem domu. Darila sprejemamo istega dne od 15. ure naprej v Trgovskem domu. Zabava, ples, dobra postrežba kot vedno pri Sokolu II.

— V Predavanje o smučarskih terenih in turah v Avstriji bo v ponedeljek dne 4. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Predaval bo zastopnik avstrijskega državnega tajništva za tujski promet g. Scheichlhauer, novinski referent iz Oslave. Predavanje bodo pojasnjevale akioptične slike. Vstop je prost. Opozarjamo na predavanje naše občinstvo, zlasti smučarje.

JUTRI! JUTRI! Vlasta Burian

— V društvu »Soča« bo drevi v salonu »Pri levu« ob pol 21. uri predaval predsednik SPD dr. Josip Pretnar o turi, ki jo je napravil po planinah južne Srbije od Peristera do Sarplanine ob grško-albanski meji. G. predavatelj nam bo ne le z besedo, pač pa tudi s slikami (88 diapozitiv) prikazal južno Srbijo tako živo, da bomo vsi tega večera zadovoljni. Zato »Sočani« in prijatelji društva »Soča« ne zamudite te lepe in ugodne prilike. — Vstop vsem prost.

— V Pevsko društvo »Sava« v Ljubljani. Pod okriljem ZKD se bo vršilo drevi ob 20. uri predavanje. Predaval bo g. dr. Bajž Stojan, sodnik, o temi: »Osnove socialnega življenja« v društveni sobi, Mešarska c. 4. Predavanje je aktualno in zanimivo, zaradi česar vabimo občinstvo. — Vstop prost.

— V Sokol Stjepana vas priredi v nedeljo, dne 3. t. m. ob 14. uri predavanje o temi: Vloga in pomen kmetijstva v našem narodnem gospodarstvu. Predaval bo g. dipl. agronom Jamnik v Sokolskem domu.

— V Savez Jugoslov. srednješolskih združenj »Preporoda« v Ljubljani priredi dne 3. t. m. ob 10. uri dopolne pod okriljem ZKD predavanje o postanku sveta. Predaval bo g. prof. Dolžan Fran.

— V Adresar »avtomat«. Družba za adrese avtomate je namestila na poslopju »Zvezde« novi, slovenski izum, adresni avtomat, ki vsebuje naslove vseh tvrdk, zavodov itd., ki se abonirajo za avtomat. Proti plačilu 1 Din, katerega se vrže v avtomat, je vsakomur možno takoj poiskati zaželeni naslov, telef. številko, ulico in na podlagi lokalnega načrta tudi lahko poiskati tvrdko. Mestno načelstvo je dovolilo tvrdki namestitve sedmih aparatov na prometnih točkah v Ljubljani. Pozneje bo tvrdka postavila take aparate tudi v št. Vidu, Mostah in na Viču. S tem bo ustrezno domačemu prebivalstvu kakor tujcu, ki išče naslove posameznih oseb ali tvrdk.

Družba za postavjanje teh aparatov bo naklonila del čistega dobička tukajšnji Pomožni akciji za uboge, del Jadranski straži in del Dijaški kuhinji kraljice Marije. 618-n

— V Opozarjamo na današnje večerno in jutrišnje popoldnansko predstavo narodne igre »Deseti brat« v šentjakobskem gledališču. Krasev jezik, lepa scenerija in petje narodnih pesmi so dika te naše narodne igre. Pri predstavi sodeluje celokupen ansambel šentjakobskega gledališča. — Vstopnice se dobe od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure pri blagajni v prvem nadstropju Mestnega doma. Vabimo cenjeno občinstvo, da si kupi svoje prostoroče v predprodaji, ker so bile vse dosežane predstave po večini razprodane. — Današnja predstava prične ob 20.15, jutrišnja pa točno ob 15. uri pop.

Samo še danes
BUSTER KEATON
kot
Buster, dobrotnik naroda
danes v
zvočnem kinu Ideal
Govori nemško
Predstave
danes ob 4., 7. in 9 1/2 uri.

— V Muzejske zbirke bodo za splošen, brezplačen nedeljski poset odprte le še jutri. O ponovni otvoritvi spomladi se izda posebno naznanilo. Posetni red za posamezne plačane obiske med tednom in za brezplačne ogleds šol, korporacij in prosvetnih organizacij pa s to zimsko prekinitvijo nedeljskega poseta ni nič prizadet. — V Poseben pouk nemščine za deco v predškoli dobi se vrši vsak torek in petek od 10. do 12. ure v učilnici nasproti knjižnice v Delavski zbornici. Učnina 60 Din mesečno.

— V Sreski odbor JNS za mesto Ljubljana sličuje za danes ob 18. uri v dvorani Kazine, I. nadst., sestanek vseh odborikov ljubljanskih okrajnih organizacij

JNS. Na sestanku poročata gg. ministra dr. Albert Kramer in Ivan Mohorič o novih gospodarskih uredbah. Udeležba za vse odbornike obvezna. Sreski odbor JNS v Ljubljani.

— V Vzemajna pomoč, reg. pom. blag. Ljubljana, poziva vse svoje članke, ki reflektirajo v nadaljnjo zavarovanje, da predložijo do 15. decembra t. l. vse stare članske izkaznice v zameno ter plačajo mesečni prispevek za oktober 1933. 615-n

— V Kemito tisti obleke šimene, Kolo dvorska 8.

— V Kamnosestvo Alojzij Vodnik. Ljubljana, Kolodvorska, odprodaja zaradi velike zaloge nagrobne spomenike pod izredno ugodnimi plačilnimi pogoji tudi na hranilne knjižice. 21-L

„12 stolic“

Zakaj je razirna
krema

La Toja

edinstvena na svetu?

Zato, ker je narejena iz najzlahtnejših surovin po najnovjših izkustvih znanosti, ob dodatku učinkovitih snovi iz termalnih vrelcev otoka La Toja v Španiji. Cena tubi Din 20.—

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

»Chemotechna« družba z.o.o. Ljubljana, Mestni trg 10.

Zaloga za Maribor: »Salus« d. d. podr., Verstovškova ulica 4. 12180

Iz Celja

— V Umestnostna razstava v Celju. Jutri dopolne ob 10. bo v mali dvorani hotela Union v Celjskem domu otvorena velika umestnostna razstava, ki se je svojimi deli udeležila najbrž najboljši slikarji, grafiki in kiparji. Razstava nam bo pokazala izredno popolno aliko slovenske sodobne umetnosti in bo za Celje pomenila prvo vrsten kulturnih dogodkov. Upamo, da bo dobro obiskana, sicer se pa na razstavo še povrnemo.

— V Miklavžev večer v Mestnem gledališču bo priredilo celjsko Dramatično društvo v torek 5. t. m. ob 18.30. Igralci bodo uprizorili veselo igrice »Feklensko brezno«, nato pa bo Miklavž obdaroval otroke. Društvo bo tudi obdarilo najrevnejše otroke. Otroški vrtec okoliške deške narodne šole v Gaberju bo priredil s pomočjo podpornega društva za revne otroke v telovadnici okoliške deške narodne šole v nedeljo 3. t. m. ob 15. Miklavžev obdarovanje z lepim spredom.

— V Bonbončkov dan bo priredila ženska podružnica CMD v Celju v nedeljo 3. t. m. dopolne. Podprite v nedeljo s prispevki našo največjo narodno obrambno organizacijo!

REX BELL, kralj cowboyev, v filmu

Smrt v plamenih

danes v

zvočnem kinu Dvor

Predstave danes ob 4., 7. in 9.

Jutri, v nedeljo, nova senzacija

„Krog smrti“

Zapad, divji in grozen, kakršen je. — V glavni vlogi Rex Bell,

kralj cowboyev

Predstave v nedeljo ob 8., 5., 7. in 9. uri zvečer.

Cene najnižje 2.- 4.- 6.- 8.- Din

— V Redek lovski plen na Gori Oljki. Gosp. ravn. Milošević iz Celja je ustrelil v nedeljo na Gori Oljki pri smartnem ob Paki lepega gamza, ki se je bil najbrž zašel iz Solčave. Najstarejši lovci ne pomnijo, da bi bil kdo na Gori Oljki ustrelil gamza.

— V Andrejev sejem. Ta letni kramarski in živinski sejem je bil v četrtek dobro obiskan, zaradi pomanjkanja denarja pa je bila kupčija samo srednja.

— V Umrla je v sredo v celjski bolnici 58-letna dularica Marija Laubičeva od Sv. Lovrenca pod Prožinom.

— V Vredni požar. V sredo okrog 18.30 je nastal ogenj v dimniku na hiši posestnika Janeza Kudra v Levcu pri Celju. Iz dimnika, ki je vzdal ob požarnem zidu med hišo in gospodarskim poslopjem, se je hitro razširil na obe poslopji. Gasilcem iz Leveca, Celja in Arje vasi je kmalu uspelo ogenj omejiti. Pogorel je del hiše in gospodarskega poslopja. Pri gašenju je prišel kos železa na gasilca Sirso iz Arje vasi in mu prebil čelo. Celjski gasilci so mu takoj nudili prvo pomoč in ga oddali v domačo oskrbo.

— V Zadnja letošnja prvenstvena tekma drugega razreda bo v nedeljo 3. t. m. ob 14. na Glaziji in sicer med SK Jugoslavijo in SK Olimpom. To zanimivo tekmo bo sodil g. Ochs iz Celja.

SAMO ŠE DANES

TARZAN

Predstave ob 4., 7 1/2 in 9 1/2

Predprodaja vstopnic od 11.—1/13.

Telefon 21-24

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24.

Ustanovitev velike litijske gasilske župe

Po reorganizaciji gasilstva šteje župa 32 čet in nad 1000 mož

Litija, 1. decembra. Dosedaj so bili gasilci našega sreza porazdeljeni na tri gasilske župe. Večina gasilskih enot je bila organizirana v litijski župi, ki se je delila v tri okrožja: litijsko, kresniško in zagorsko. Njihovi tovariši iz višnjegorskega kraja pa so bili vključeni deloma v krški župi, ostali v grosupeljski. Po novem gasilskem zakonu pa mora obsegi župa isto območje, kakor politični srez. V nedeljo so delegati enot iz vsega sreza ustanovili župo po novih društvenih pravilih. V velikem salonu restavracije »Pri pošti« so se zbrali številni delegati, zlasti razveseljevali disciplino so pokazali oni iz Višnje gore, ki so poslali 26 delegatov. Ustanovni občni zbor je otvoril dosedanjí načelnik g. Franc Lajovic st., ki je prečital pozdravno pismo savezne uprave, potem je pa v lepem govoru poudarjal gasilsko tovarishvo in disciplino. Zastopnik politične oblasti, sreski podnačelnik g. dr. Vidmar je pozelel zbranim gasilec obilo uspehov v njihovem človekoljubnem delu.

Iz tajniškega poročila, ki ga je sestavil agilni župni funkcionar g. Peterca, prečitati pa zaradi njegove obolevnosti g. Dolinar iz Kresnic, posnemamo, da je bilo v župi 20 enot. Na podlagi novega zakona o reorganizaciji gasilstva je župa izgubila 1 četo v Senožetih, ki spada odsej k ljubljanski gasilski župi. Nasprotno pa je župa pridobila 13 novih čet, 8 od bivše krške, 5 od bivše grosupeljske. Zdaj šteje naša velika župa 32 čet in nad 1000 mož. Tajnik je očrtal tudi delo v župnih enotah.

Litijsko in kresniško okrožje sta praznovala Florijanovo nedeljo na Vačah, kjer so proslavljali 25letnico domačega društva ter obudili spomin na 30letnico velikega požara, ki je uničil ta najstarejši zasavski trg. Zelo svečano je proslavila župa srebrni jubilej zagorskih gasilcev. Iz 2% gasilskega sklada je razdelila prispevke sorazmerno vsem enotam po poročilu. Večje zneske so dobila društva: Kotredrež za zgradbo novega gasilskega doma, Javorje ustanovno podporo, Poljski tudi ustanovno podporo, prav tako tudi Stangarske poljane, Jablanska dolina za odplačilo dolga na motorni brigadni, Zavrtnik za nabavo ročne brigadne, Večič vas in Vače za nakup cevi. Jablanski dolini so povrnil škodo pri požaru poskodovanih cevi in obleke, gasilec g. Rajner Josip iz Sv. Križa je dobil enkratno podporo zaradi poškodb pri požaru, njegov tovariš iz istega društva g. Anton Rapelj pa prejema mesečno podporo zaradi težkih poškodb pri gašenju.

Blagajniško poročilo je podal župni blagajnik g. Dobravec Franc. Potem so poročali še posamezni zastopniki okrožij: za litijsko g. Lajovic, za kresniško g. Dolinar, za zagorsko g. Hočvar. Po poročilih funkcionarjev je poročal revizor g. Petje, ki je predlagal odboru razrešnico in je bila tudi sprejeta.

V novi župni upravi so načelnik g. Lajovic st., njegov namestnik g. Stare Ivan iz Zalne, tajnik g. Peterca, blagajnik g. Koprivnikar Mle, v odboru pa: g. nadučitelj Kovarčič iz Smartna, g. Hočvar Franc iz Zagorja in g. Hočvar Franc s Krke, g. Markovič Ivan iz Stične, v nadzornem odboru pa: g. Dolinar iz Kresnic, g. Sedar Jože iz St. Vida, g. Praznik iz Višnje gore in g. Kokočje Jože iz Loke.

Pri slučajnosti je bilo urejenih več internih župnih zadev. Iskreno priznanje so izrekli dosedanjemu župnemu tajniku g. Petercu, ki bo še naprej vodil tajniške posle. Porazgovorili so se o pomanjkljivo-

sti novega zakona, ker ne predvideva nikakih prejemkov in onemogoča sestavo proračuna. Društva bodo plačevala župi 20%, zvezi pa 10% prispevkov. V bližnji bodočnosti bodo prirejeni tajniški in blagajniški tečaji. Prav tako se priredijo četne poveljnike tečaji, da se bo vežbalo v vsej župi po enotnih smernicah in poveljih.

V dokaz iskrene udanosti, ki jo goje naši gasilci do visokega kraljevega doma, so soglasno sklenili poslati udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju ter pozdravno brzojavko ministru dr. Hanžeku.

Zborovanje novomeške župe

Novo mesto, 1. decembra. Izredno skupščino je imela tudi novomeška gasilska župa. Otvoril jo je predsednik g. K. Jevšek, pozdravljajoč člana glavne uprave gasilskega saveza g. Frana Bulca in zastopnike gasilskih čet. Skupščina je potekla mirno. Delegati posameznih čet so se v svojih predlogih povsem strinjali. Po ugotovitvi sklepčnosti redne župne skupščine, katere so se udeležili zastopniki 36 čet, je spregovoril župni tajnik Fr. Avsec. Njegovo zanimivo poročilo je bilo vzeto na znanje s priznanjem. Župa šteje 36 čet z 860 izvršujočimi, 525 podpornimi ter 61 častnimi člani. Župa ima 4 ročne dvokolne, 17 ročnih četverkolnih, 9 motornih prenosnih, ter 4 motorne dvokolne brigadne, dalje 29 dvokolnih navigatorov, 7 voz za prevoz mostov, 1 za prevoz orodja, 2 avtomobila, 15 navadnih lestev, 3 ključastih, 6 stalnih, 3 raztežalne in 1 veliko mehanično lestvo novomeške čete Cevi ima 6094 m dobrih, 1440 m srednjih, ter 2025 m slabih, 217 sesalnih ter 60 čeznormalnih. Paradnih oblek uniform ima 420 in 357 delavskih, 488 čelad ter 149 pasov. Vsako društvo pa ima svojo orodjarno — gasilski dom. Vrednost vseh nepremičnin znaša 1.125.000 Din, premičnin Din 878.729.—, gotovine pa je Din 48.540. Dolgov četa znašajo Din 890.000.—, čisto premoženje pa 1.162.269.—.

Pri volitvah v upravni odbor so bili izvoljeni za župnega starešino: Jevšek K., namestnik Windischer J., tajnik Avsec Fr., blagajnik Agnitsch, odborniki pa: Raitz Fr., Bulc Fr., Prusnik J. in Dekleva C., v nadzorni odbor pa: Bernard Fr., Rom L., Zupančič J., Pečauer J. in Hartman I. Kot delegata za skupščino zajednice so navzoči izvolili g. Bulca Franca z Mirne, člana glavne gasilske uprave. Ob zaključku je bila odposlana tudi vdanost na brzojavka Nj. Vel. kralju in ministru za telesno vzgojo g. Lavoslavu Hanžeku.

Iz Črnomlja

V zakon sta stopila dve Marija iz znane in ugledne Miheličeve rodbine na Vinici pri Črnomlju in g. dr. Peter Sokolov, banovinski zdravnik iz Sv. Jurja ob Ščavnici Obilo sreče!

Za povzdigo travništva. O tem vprašanju se je že precej pisalo in govorilo. Lani so ponekod uporabili umetna gnojila in pepel. Gnojila so dale brezumno na razpolago nekatere tvornice istih zlasti tvornica v Rušah in so bili doseženi rezultati prav dobri. V splošnem so naši travniki silno izčrpani in zamarjeni in bi bilo potrebno tudi letos pričeti s čim obsežnejšo akcijo za povzdigo travništva, ker je od tega tudi v veliki meri odvisen napredek naše živinoreje, ki iz leta v leto rapidno pada. Grla so v slabem prehranjevalnem stanju, dočim najbolj pada ovčje

reja, ki bi Beli krajini lahko prinesla največ koristi. Tozadevne akcije, ki so se začele v Ljubljani, so običale na pol pota. Tozadevno akcijo bo treba pokreniti v sami Beli krajini, ker je od drugod pomoč precej nezanesljiva.

Vinska kupčija. Kljub temu, da je letošnji pridelek kvantitativno zasostal za lanskim, ni kakovost pridobljenih vin slaba. Upamo, da se letos ne bo zgodilo kakor lani, da bo ljubljanska »Belokranjska klet« nakupovala vina le v metliškem srezu, nego se bo enako obrnila tudi na črnomeljski, kjer je mnogo vzornih in vslednih vinogradnikov. Sploh je »Belokranjska klet« letos v naših krajih kupila izredno malo vina in se moramo temu dejstvu čuditi, ker je znano, da so se naša vina že tudi na ljubljanskem tržišču precej uveljavila in je povpraševanje po njih precej veliko.

JUTRI!

Vlasta Burian

JUTRI!

Iz Semiča

Miklavžev. Kakor navadno, tako bo tudi letos naš agilni Sokol priredil svoj tradicionalni Miklavžev večer na praznik 8. decembra. Ker je čisti dobiček namenjen siromašni sokolski daci, bo obisk gotovo velik. Tudi spored je zelo pester in bogat. Vabljeni vsi. Zdravo!

Vino je odlično. Jeseni so se širile govorice, da letos vino ne bo dobro. Vendar na se je trgatve vršila v lepem vremenu in se po kakovosti vino pri nekaterih vinogradnikih prav niče na razliko od lanskega. Edina razlika je ta, da je letos vina nekaj manj. Kupci, ki se zanimajo za aemiška vina, se lahko zlate pri lukalniji »Družini Kmetijske družbe« ali pa v trgovini g. Antona Severja, kjer dobe takoj vsa potrebna poimenila. Čeno so blitih meniškemu nridelbu zelo zmerno. Kupujte in tožite na ša dobra semiška vina!

Iz Novega mesta

Knjige Vodnikov družbe so že dosele naročniki naj hitreje prejeli pri nas. Naročniki g. J. Čuček in V. Lilič v Šmihelu.

Miklavžev večer se bo vršil za našo dečo v torek popoldne ob 5 urli v Sokolskem domu. Priredi ga družba Sv. Cirila in Metoda, ki bo ob tej priliki obdarovala precej revnih otrok.

Iz Kranja

Vsi vojni obvezniki in hranilci od letnika 1884 navzgor, ki bivajo v tukajšnjem srezu, se pozivajo, da se javijo najkasneje do 15. decembra v občinskih uradih kraja, kjer bivajo, brez ozira na domovinsko pristojnost. S seboj naj vsi prinese vse svoje vojaške dokumente.

Streška družina v Kranju obvešča vse člane in prijatelje streškega športa, da se vrši odsej vsako sredo od 20 ure zvečer dalje na keslišču v Narodnem domu mačkaliborsko streljanje. Streške vaje za sokolski naraščaj pa se vrše istotam tudi vsako sredo od 19. do 20. ure. Vabljeni vsi!

Nova streška družina. Preteklo nedeljo je imela svoj ustanovni občni zbor streška družina na Primskovem v gasilskem domu. Da je bila ustanovitev potrebna in da kaže tudi okolica veliko zanimanje za streški pokret, je bilo videti iz nepričakovano velikega poseta zlasti od strani kmetijskih fantov. Splošne smernice pokreta je očrtal agilni vojni referent g. Ločniškar. Na zboru je bila izvoljena

sledeča uprava: Za predsednika g. dr. Leopold Majdič, za podpredsednika g. Lokar Ivan, za blagajnika g. Kos Anton in za tajnika g. Čuk Stanko.

MIKLAVŽEVANJE Sokola I. na Taboru

v torek, dne 5. decembra t. l.: za dečo popoldne ob 4. uri, za odrasle ob 1/2 9. uri zvečer s plesom.

Jugoslovensko finančno pravo

Naša finančna književnost, osobito naši poslovni krogi občutno pogrešajo sistematično stavljeno in pregledno urejeno knjigo, v kateri bi bili zbrani najrazličnejši po vseh mogočih zakonih, uredbah in pravilnikih raztreseni predpisi finančne stroke. Pri teh okolištinah je finančnim in davčnim organom oteženo pravilno in zakonito poslovanje, še bolj pa davkoplačevalcem, orientirati se glede svojih davčnih obveznosti. Iz teh navedenih razlogov je sestavil g. Sušec Štefan, načelnik finančnega oddelka banske uprave v pok., knjigo: **Jugoslovensko finančno pravo: Neposredni davki, državna trošarina in takse.** Knjiga bi po prvotnih objavah imela iz-

„12 stolic“

iti koncem novembra t. l. Od strani merodajnih faktorjev se je pa predčasno doznalo za važne zakonske spremembe in dopolnitve v celokupnem davčnem gradivu. Zakonskim predpisom finančne stroke bodo v kratkem dodani še nadaljnji zakoni o izpremembah in dopolnitvah zakonov o neposrednih davkih, državni trošarini in takсах, kar bo še bolj oteževalo nabavo, znanje in pravilno razumevanje istih. Upoštevajoč to dejstvo se je odločil tisk knjige dotlej dokler davčne reforme ne bodo definitivno določili zakonodajni faktorji. Na osnovi teh izprememb bo avtor takoj redigiral svoje delo, ki bo s tem zadobilo še večjo uporabno vrednost. Izdaja knjige se bo radi tega nekoliko zakasnila, kar naj služi predvsem v vednost vsem onim p. n. gospodom uradnikom, zasebnikom in firmam, ki so knjigo že naročili.

Za vsakega, ki rabi informacije o raznih vrstah davkov, bo knjiga najprikladnejše sredstvo. Praktičen in razvoden vsebinski pregled omogoča tudi nestrokovnjaku, da hitro in brez težave najde zakonske predpise za katere se zanima. Knjiga bo dobro služila za študij finančnim kandidatom, slušateljem akademij in visokošolcem pravne fakultete.

Knjiga, ki bo obsegala okoli 360 strani, bo srednjega formata in luksuzno vezana v platno. Ker se bo knjiga v slovenskem jeziku tiskala le v omejenem številu izvodov, od katerih je že doslej polovica odana v prednaročilo, se interesent opozarja, da z naročili ne odlašajo. Navzlic obširnejši vsebini in nepredvidenemu delu ostane v prednaročilu cena knjigi neizpremenjena v znesku 80 Din. Prednaročila sprejema še nadalje do praktika avtor na naslov: Sušec Štefan, Ljubljana, Beethovnova ul. 15.

Kaj je z brvjo v Mednem?

Ljubljana, 2. decembra. S postajo v Mednem se je odprl našim izletnikom eden najimenejših kotičkov ljubljanske okolice. Zlasti pa se nam je približala Šmarna gora od svoje najzanimivejše strani, ki nam jo je odkrila šele naša najmlajša turistijska generacija. Tu imamo tisto srčkano miniaturo Trenkerjevih dolomitskih nebotičnikov v obliki raznih »turncev« in najbližjo priliko za preizkušanje naših plezalnih zmožnosti. Samo nekaj pogrešamo že ves čas, to je brv preko Save. Govori se o njej že dolgo, lani je bila spet zelo aktualna, toda kdo ve, kako dolgo bomo še čakali na to prepotrebno komunikacijo. Seveda bi tudi najpraprstejša izvedba stala precej »jurjev«, toda denar bi se že dobil. Manjka le nekoga, ki bi vzletel do akcije v roke in ji pomagal do skorajšnje realizacije. Sedanje prevažanje s čolnom je kaj nezanesljivo. Pri količkej večji vodi že odpove in se moraš poslužiti dolgega ovinka na Medvodce ali pa na St. Vid. Sploh pa na kako hitro zvezo nikoli ne moreš računati, ker čolnar stanuje precej daleč od brega in ga le redkokdaj dobiš pri čolnu.

Zadnje čase pa se za prevoz menda sploh nič ne briga. Tako smo ga zadnjo nedeljo čakali z večjo družbo po prihodu jutranjega vlaka iz Ljubljane, namenjen na Šmarno goro. Res je bilo slabo vreme. Pa če se ga mi nismo ustrašili, bi se ga ne smel tudi čolnar, da bi prišel vsaj malo pogledat k čolnu. Čakali smo ga skoro pol ure, klicali in mahali čez breg, vse zaman. Kaj smo hoteli drugega, nego da smo jo pobrali na Katarino. To se pravi imeti ljudi za nora. Ali naj ta čolnar redno vzdržuje prevoz, zlasti ob prihodovih vlakov, ali pa naj izroči to skrb komu drugemu. Pravega reda pa menda ne bo, dokler ne dobimo toliko potrebne brvi.

Šmarnogorska kampa.

Na sprehodu po šetališču

si ogledjte naše izložbe. Solidno diago po solidnih cenah. Brez skrbi boste, ako skrb za Vašo garderobo prepustite nam.

JOS. ROJINA, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3

Pred sodniki

Tračnice so kradli

Razpravna dvorana št. 79 na sodišču je bila danes nabit polna, kakor se to zgodi le ob največjih procesih. Mali senat pod predsedstvom a. o. a. g. Mladica je obravnaval obtožbo proti sedmim delavcem, ki so v februarju v Ljubljani strugi vzeli 3 tračnice, last terenske sekcije za regulacijo Ljubljanske in jih prodali tvrdki Stupica. Obtoženci so se vsi enako zagovarjali, češ, da niso storili nič kaznjivega, ker so bile tračnice popolnoma zarjavele in so že dolgo vrsto let ležale v zemlji na nasipu in so bile popolnoma zamašene s travo, tako da se zanje ni nihče brigal. Vsi so domnevali, da so tračnice brez lastnika. Po izpovedi izvedenca so bile tračnice prav dobro uporabne kot stavbilni material in je tudi skladiščnik pri tvrdki Stupica izjavil, da mu je prodajalec, ki je prišel ponujat tračnice, povedal, da so jih dobili kot nagrado za nadurno delo. Sodišče je obtožence spoznalo za krive in je dva obsodilo na 3 mesece strogega zapore in dve leti izgube častnih pravic, ostale pa na od 10 do 14 dni zapore in eno leto izgube častnih pravic.

Za Miklavža

kupite pri nas darila za malo denarja.

Izvilček nekaterih primernih daril:

PERILO:	
Damske hlačne kombineže	Din 28.—
» kombineže	» 30.—
» hlače svilene	» 16.—
» hlače volnene	» 20.—
» hlače triko	» 16.—
» spalne srajce svilene	» 115.—
» maje z rokavi	» 16.—
moške maje (Benger)	» 27.—
» srajce	» 29.—
» kravate	» 10.—
robcí	Din 2.50, 3.—, 4.50

PLETENINE:	
Otroške vestje brez rokavov	Din 30.—
» » z rokavi	» 34.—
» » boljše	» 46.—
otroški puloverji	» 90.—
damski puloverji	» 75.—
damske vestje	» 70.—
moški puloverji	» 85.—
moške vestje	» 85.—
garnitura (šal in kapca)	Din 50.—, 55.—

NOGAVICE:	
damske	Din 7.50, 9.—, 10.—, 15.—, 20.—
moške	Din 4.—, 5.—, 6.—, 8.—, 9.—, 13.—
damske svilene	Din 26.—, 30.—
damske volnene	» 28.—, 40.—
otroške od	Din 4.— dalje

ROKAVICE:	
damske volnene pletene	Din 26.—
» podložene triko	» 14.—
» usnjene	» 70.—
moške volnene	» 14.—
» usnjene	» 70.—
otroške Din 12.— vse velikosti.	

KONFEKCIJA:	
damska krila	Din 58.—
damski plašči športni	» 20.—
damski plašči s kožuvinovino	» 840.—

ČEVLJI:	
Snežni čevlji z baržunastim ovratnikom	Din 39.—
» » na 3 gumbe	» 65.—
» » na 4 gumbe	» 99.—
galoše za gospode	» 69.—
domači čevlji za dame	» 18.—
» » otroke	» 19.—
» » gospode	» 34.—
damski usnjeni čevlji rjaví ali črni	» 75.—
moški visoki čevlji z gumijastim podplatom	» 79.—
moški čevlji z usnjenim podplatom	» 80.—

STEKLO:	
skodelice za črno kavo	Din 5.—
skodelice za belo kavo	» 8.50
kompletna garnitura za črno kavo za 6 oseb	» 80.—
kompletna garnitura za belo kavo za 6 oseb	» 97.—
kompletna garnitura za čaj za 6 oseb	» 99.—
kompletna jedilna garnitura za 6 oseb	» 390.—

KERAMIKA:	
penelniki	Din 10.—
vaze	» 8.50, 12.—, 19.50
podstavki za kanteje	» 30.—
posoda za rože	» 45.—

USNjeni PREDMETI:	
denarnice	Din 2.75, 4.—, 5.—, 5.25, 9.—
damske torbice	» 13.—, 16.—, 24.—, 29.—
kovčegi	» 13.—, 17.—, 19.—, 24.—
aktovke	» 47.—

RAZNE DRUGE POTREBŠČINE:	
ogledala	Din 4.—
šolski nahrbtniki	» 16.—
moški nahrbtniki	» 45.—
ogledala za britje kompl. povečevalno	» 22.—
brivski anarati	» 18.—
termos steklenice	» 19.—
manširne	» 45.—
toaletna garnitura	» 50.—

IGRAČKE:	
punčke	Din 5.—, 12.—, 19.—
avtomobili	» 2.50, 7.—, 12.—
štedil	» 7.—, 12.—, 17.—
trompete	» 4.—
železnice	» 17.—, 27.—
harmonike	» 6.—
knocke	» 7.50

V zalogi še velika pestra izbira drugih igrak.

TRGOVSKA HIŠA

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

STRITARJEVA ULICA 1—3

MESTNI TRG 26

Bivši odvetnik večkratni morilec

Francosko javnost razburjajo zadnje dni zločini bivšega odvetnika Bonnetta, ki ima na vesti več umorov

Komaj se je podelilo v Franciji razburjenje in ogorčenje nad zločinom odvetnika Sarreta, ki je vrgel več trupel svojih žrtev v žvepleno kislino, da bi zabil sledove svojih zločinov, že sta zaplet predmet javnega zanimanja bivši odvetnik in njegova ljubica. Osumljena sta težkih zločinov, ki jih policija dolgo ni mogla pojasniti. Odvetnik je bil znan kot pošten, ugleden mož in moral je svoje žrtve, da bi se polastil njihovega premoženja. Dne 14. januarja 1929 so

potegnili iz Rhone pri Lyonu žensko truplo

In spoznali v njem gospo Hodoyer. Bila je žena notarskega uradnika in 11. novembra 1918. je brez sledu izginila iz svojega stanovanja v Lyonu. K nji je prišla neznana ženska in jo prosila, naj gre takoj z njo, češ, da je njenega moža povozil avto. Odšla je in ni se več vrnila. Sum je padel na bivšega odvetnika Charlesa Bonnetta, ki je bil star takrat 43 let in je bival v Grenoblu. Bil je v trgovskih stikih s 55 letno trgovko Marijo Moulinovo in po anonimni ovadbi je baje ona izvalila Hodoyerovo iz doma. Za krivdo osumljenec pa ni bilo drugih dokazov in zato sta bila oba kmalu izpuščena iz preiskovalnega zapora.

Pred tremi tedni so pa našli Marijo Moulinovo mrtvo na cesti. Tako se je javnost znova začela zanimati za zagonetno usodo gospe Hodoyer in Bonnet je bil drugič aretiran. Odločno je tajil kakršnokoli zvezo z Moulinovo, češ, da se mu niti ne sanja, kdo bi jo umoril. Znano je pa bilo, da je Moulinova nekaj dni pred smrtjo izjavila, da so ji znane podrobnosti o smrti Hodoyerove, da Bonnet tisti čas ni bilo doma, da je bil pozneje poklican k notarju, ki je imel v rokah oporoko Moulinove, in da je pokojnica sestra dan pred tragično sestirno smrtjo dvignila v banki 10.000 frankov.

Ta čas se je prigrisala neka Dumasova, ki je bila v Lyonu hišnica, in izpovedala je, da je imela z Bonnetom stike od leta 1917. Sprejemala je zanj pisma in Bonnet ji je prepeval pravice, kdaj prihaja po nje. Priča je nadalje izpovedala, da je Bonnet dobro poznal Moulinovo in da ga je dolžila, da je on umoril Hodoyerovo, kar mu je tudi odkrito povedala. Pozneje je Bonnet

dvakrat poskusil zastrupiti jo.

Enkrat ji je prinesel s stropom pomešanega vina in komaj ga je pokusila, je začutila silne bolečine. Drugič je je povelj v svojo vilo na kmetih, kjer ji je nalihi strupa v kavo. Mož je baje pripovedoval, da pozna strup, ki ga ne more ugotoviti noben zdravnik niti pri obdukciji.

Bonnet je zdaj osumljen, da ni zastupil samo Hodoyerove, temveč tudi nekega Amptosa, dalje gospe Pellissier in moža sestre svoje ljubice, ki je brez sledu izginil leta 1928. Preiskava je sprava na dan nove podrobnosti o Bonnetovih zločinih. Od junija 1928 do julija lanskega leta je živel Bonnet v napol razpadlem gradu v Brusu v Provenči. Tam mu je zadišala še velika sleparija z zavarovalnico. Lani v maju je izbruhnil v gradu požar, a tik pred njim je Bonnet zavaroval grad za 225.000 frankov. Zavarovalnici se je pa zdel požar sumljiv in zato zavarovalnine ni hotela izplačati.

Na kmetih se je Bonnet zelo rad izdajal za agenta tajne francoske službe. Pripovedoval je, da je med vojno padel z letalom in da ima od takrat srčno napako. Trdil je tudi, da gladko govori nemško in da občuje z odličnimi Nemci, med drugimi tudi s prestolonaslednikom. Lani v juniju je Bonnet nenadoma odpotoval na svoje posestvo in od takrat

so bili večkrat napadeni čuvari,

ki so stražili njegov grad. Policija je prepričana, da so bili napadalci Bonnetovi pajdaši, ki so hoteli priti v grad, da bi odstranili iz njega Bonnetu neprijetne stvari.

Policija domneva, da ima Bonnet na vesti še več žrtev. Preiskovalni sodnik v

Saint-Etienne je izjavil, da je mož pravi nestvor. Odvetnik Sarret, ki je bil kot večkratni morilec nedavno obsojen na smrt, je v primeri z njim pravi začetnik. Moulinovo so našli na cesti, vodeči iz Saint-Etienne v Lyon. Ni bila ubita, temveč povožena z avtomobilom.

Drobovje je imela vse zmečkano.

Rane so ji bile zadane pozneje, da bi se zabrisal pravi vzrok smrti. Drugo žrtev so pa potegnili iz Rhone in vrat je imela zadrgnjen. Obdukcija je pa pokazala, da je bila zadavljena. Bonnet je pa osumljen še drugih umorov. Mnogi se spominjajo, da je preiskovalni sodnik Dorman v Saint-Etienne nenadoma umrl. Znano je bilo, da je vedel za težke indicije proti Bonnetu. V to zvezo se spravlja tudi zagonetna smrt predsednika sodišča Laurencena. Tudi on je umrl nekaj dni po obravnavi proti Bonnetu, ki ji je predsedoval.

Se vedno je pa zagonetna vloga Marije Moulinove v Bonnetovih mahinacijah. Moulinova je bila navadna trgovka. Imela je v Saint-Etienne skromno stanovanje in živela je čisto osamljeno. Oblasta domneva, da so ji bili znani Bonnetovi zločini in zato sta jo Bonnet in njegova ljubica, ločena žena Katarina Demuziere, kot nevarno pričlo spravila s sveta. Bonnet zatrjuje, da je bil sodnik Mate Hari in da si je pridobil za Francijo mnogo zaslug. Pri aretaciji v Grenoblu je nastopal zelo samozavestno. Ponosno je izjavil, da ne potrebuje zagovornika, ker sam najbolje pozna paragrafe. Preiskavo zna spretno zavlačevati in otežkovati s tem, da se izgovarja, da je bolan. Sodni zdravnik je pa ugotovil, da je zdrav kot riba. Iz Grenobla so ga prepeljali v preiskovalni zapor v Saint-Etienne.

Most smrti

Lani so dogradili v Sydneyu most je-klene konstrukcije, ki se vzpenja nad sydneyjskim pristaniščem. Dolg je 520 m in pod njim lahko vozi tudi največji parnik. Tega krasnega mostu se je prijelo ime »Smrt smrti«. Z njega je namreč skočilo v vodo že 87 obupancev. Zadnji je bil vnuk znanega pisatelja Conana Doylea dr. Brian Angell. Znano je, da je bil zapadel Doyle zadnja leta svojega življenja spiritizmu in da je njegova žena že opetovano dobila od njega z onega sveta obvestila.

Zakaj je skočil dr. Angell v vodo, ni znano. Bil je mladenič vesele narave, kot zdravnik je imel zelo dobro prakso in nikoli ni bilo videti na njem potrnosti ali obupa. Toda vse to bi se ne pomenilo, da bi bil sledil klicu z onega sveta, kakor si razlagajo njegov samomor preprosti ljudje. Tu je še most, najslajnejše delo te vrste na svetu, in z njim nekaj ni v redu. Mnogi ljudje trdijo, da

imajo pri prehodu čezenj nepregledljiv občutek, da se morajo pognati z njega v vodo. Edina, ki je preživela skok s tega mostu, je slušateljica kemije Jeanne Boultonova. Ona je pravila, da je imela vsak dan, ko je hodila čez ta most v šolo, občutek, da jo vleče voda nase. Nekega dne tega občutka ni mogla premagati. Zdal leži v bolnici z ranjeno glavo in zlomljeno roko. Zatrjuje, da ni imela prav nobenega zunanega povoda, da bi bila skočila v vodo.

Drug tak čuden primer je usoda mladega jurista Johna Cocka, župnikovega sina, ki je pridno študiral in je bil zelo priljubljen. Svojim prijateljem je često pravil, da ga voda globoko pod mostom vleče nase. Ker je mislil, da prenaporno dela, je sklenil v pravem pomenu besede uiti mostu in zatekel se je na neko farmo, kjer je ostal več mesecev, da bi se pomiril. Nekega dne se je pa vrnil v Sydney in njegova prva pot je bila na most, odkoder se je pognal v vodo.

Zlato išče

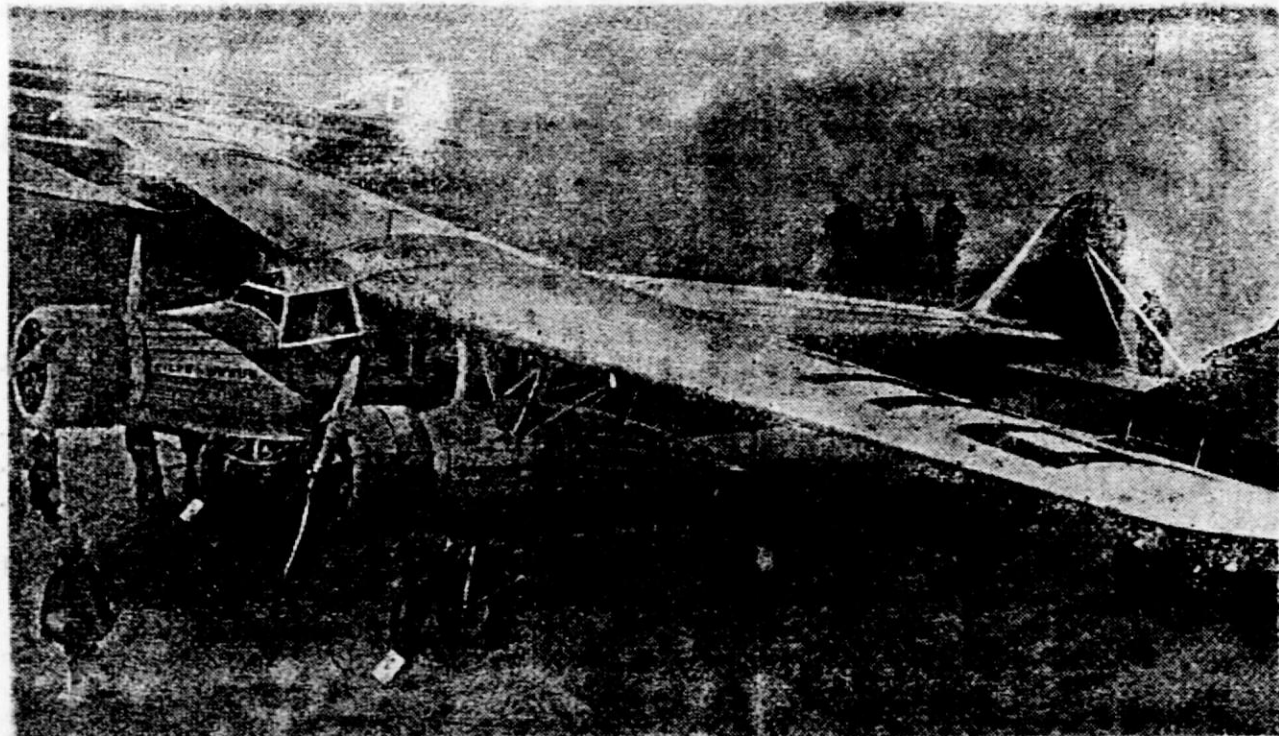

Amerika je začela nakupovati zlato in posledica je, da se je zopet pojavil lov za zlatom. Na sliki vidimo žensko, ki išče v pesku zlata zrnca.

Kakršno življenje...

Samomor pustolovske Rusinje Trubnikove je vzbudil te dni na Dunaju splošno pozornost. Trubnikova je bila baje po rodu knežinja. Njen prvi mož je bil umetnik in je že po enem letu zakona umrl. Tudi z drugim možem ni dolgo živela; poročila se je tretjič z moskovskim odvetnikom Trubnikovim. Z njim se je preselila leta 1917 na Japonsko, pozneje pa v Ameriko. Iz Amerike sta prispela zakonca Trubnikova na Dunaj, kjer je mož kot strasten morfinist umrl. Njegova žena je živela na Dunaju zelo razkošno. V Ameriki je imela lepo premoženje in potom banke je dobivala vsak mesec do 1000 dolarjev. Nedavno je ustanovila na Dunaju nekemu Bojanu šolo gimnastike in boksanja ter jo je vzdrževala iz svojih sredstev. Letos v februarju sta se z Bojanom stela in Bojan ji je zlomil nosno kost. Sprejela ga je bila v službo kot tajnika, po pretepu ga je pa odpustila. Bojan jo je tožil pri obrtnem sodišču in zahteval 1000

240 km na uro

V Angliji so zgradili letalo, ki doseže 240 kilometrov na uro. Zgrajeno je tako, da po tegne med poletom kolesce z ogrodjem vase. Novo letalo spada med najhitrejša potniška letala na svetu.

šilingov odpravnine in 900 šilingov za ostale plače.

Letos v juliju se je Trubnikova napila in razgrajala v nekem hotelu. Spoznali so jo za duševno bolno ter jo odpeljali v sanatorij, obenem so ji pa postavili kuratorja. V dunajskih barjih je popila v enem večeru sama do pet litrov vina in mnogo likerja, tako da je potrošila samo za pijačo 700 do 800 šilingov. Spremljali so jo navadno godbeniki in pesalci. 11. decembra bi se morala vršiti na obrtnem sodišču obravnava. Trubnikova je bila tudi v denarnih stiskah. To jo je najbrž pognalo v obup, da se je zastrupila. Po smrti so našli pri njej samo strto zlato zapestnico, nekaj nakita brez večje vrednosti, dva prstana in 4 dolarje.

Dve materi enega otroka

Segedinski sodišče je obravnavalo te dni zanimiv primer kombiniranega veselega dogodka z ne posebno veselim koncem. 26 letna postrežnica iz Novega Segedina Szemenyijeva je porodila v avgustu že tretjega nezakonskega otroka, ki je pa čez dva dni na zagoneten način izginil. In ker jo je sosedna družina obdoližila, da je otročička zadavila, je posegla vmes policija, da bi ugotovila, kam je otročiček izginil. Szemenyijeva je pred preiskovalnim sodnikom izjavila, da se je za njenega otroka že pred porodom zanimala neznana dama, ki je obljubila plačevati zanj mesečno 15 pengő, če bo deček, če bo deklica pa 10 pengő. Za otročička ji je dala še pred njegovim rojstvom vsjo opremo tako, da je bilo treba sami pripraviti samo še posteljno perilo. Policija v začetku ni hotela verjeti nezakonski mter, ko ji je pa pokazala posteljno perilo z monogramom dotične dame, jo je začela iskati.

Nezakonska mati je izjavila, da je njenega otroka odpeljala babica in tako je policija kmalu zvedela, da je novorojenček pri ženi segedinskega zobozdravnika, ki je hotela moža osrečiti z otrokom, pa ga ni mogla sama roditi. Zobozdravnik se je pripravljal na daljše potovanje in žena mu je pred odhodom sporočila radostno vest, da pričakuje otroka, kar naj bi se zgodilo pred moževim povratkom; in do takrat si je hotela preskrbeti otroka. Obe materi sta bili prvotno veseli, ena, da se je otroka odkrila, druga pa, da ga je dobila. Ko je pa prišla resnica na dan, sta bili neprijetno presenečeni, ko sta zvedeli, da se bosta morali zagovarjati pred sodiščem. Zobozdravnikova žena se bo morala zagovarjati še zaradi ponarejanja javnih listin in rodbinske sleparije. Najzanimivejše pri tem pa je, da je zobozdravnikova žena ležala kot prava porodnica z otročičkom v postelji in čakala svojega moža, ko so prišli k nji policijski organi. Otročička so vrnila pravi materi.

Ali je telefonski pogovor javen?

Dunajčana Huberta Picka je poklicala služkinja, češ, da mu nekdo telefonira. Klical ga je »prijatelj« Oskar Grätzer, ki ga je po telefonu pošteno ozmerjal. Služkinja je pa pri drugi slušalki ta pogovor poslušala. Pick je torej zaradi razžaljenja časti in sicer na policijskem ravateljstvu; sodno ga ni mogel tožiti, ker žalitev ni bila javna. Policijsko ravateljstvo je obsodilo Grätzerja na 15 šilingov globe in dunajski deželni glavar je obsodbo potrdil.

Grätzerjev pravni zastopnik se je pa pritožil na vrhovno upravno sodišče, češ, da je tudi telefonski pogovor javen, ker ga lahko sliši več ljudi. Zato je po njegovem mnenju pristojno redno, ne pa upravno sodišče odnosno policijsko ravateljstvo. V utemeljitvi pa pravi sodišče, da telefonski pogovor iz privatnega stanovanja ali lokala še ni dostopen širši javnosti in torej ni javen, temveč zaseben in zato ni pristojno za kaznovanje človeka, ki je koga razžalil po telefonu, redno sodišče, temveč policijska oblast.

V kinu.

— Včeraj v kinu pol ure ni gorela luč.
— No, to je morala biti prava zmešnjava.
— Da, toda šele, ko so luči prižgali.

sanjal Picard neprestano o bitkah in krvavih spopadih.

Sluga iz mornariškega ministrstva mu je moral povedati vse, kar je vedel iz čitanja starih poročil, shranjenih v ministrstvu, o krvavih bitkah med Francozi in Angleži na obalah Hudsonovega zaliva, kjer so Picardovi rojaki s pomočjo prijateljskih indijanskih čet po vrsti porazili vse čete bojevnikov, kar jih je poslal angleški kralj Georg II., da bi se borile proti Francozom za severnoameriške kolonije.

Picard se je razvnel pri čitanju poročil o junaških činih Francozov, ki so premagovali najtežje ovire in potrpežljivo prenašali največje muke, samo da so se mogli spoprijeti s sovražnikom. Picardov patriotski čut je plamtel tako močno, da je stari sluga opetovano prebil pripovedovanje z vzklikom:

— In tudi mi se prebijemo skozi pragozdove, če so še tam. Tudi mi bomo premagovali vse ovire in ovenčamo se s slavo na bregovih velikih jezer ali na prelazih visokih gor.

Drhteč od bojnege ognja je Picard baš doprinašal dokaz svojega vojnega znanja, pridoblenega nedavno po slugi policijskega ravnatelja v strah in grozo vrliga moža, ki ni imel o vojaških za-

Še en Rooseveltov nasprotnik

Ameriški finančni izvedenec Sprague je odstopil v znak protesta proti Rooseveltovi finančni politiki.

Radioprogram

Nedelja, 3. decembra.
7.45: Namen letošnjih kmetijskih predavanj v radiu (ing. Zidansek); 8.15: Poročila; 8.30: Gimnastika (Pustisek); 9: Nasi izseljenci (p. Zakrajšek); 9.30: Religiozna reproducirana glasba; 10: Zivljenska moč naroda (dr. Petrič); 10.30: Orgelski koncert, izvaja Arnič, vmes vokalni soli; 11.15: Slovenska glasba, izvaja Radio orkester; 12: Čas, operetni in slagerski venčki v reproducirani glasbi; 16: Vazna vprasanja iz pridelovanja krompirja (ing. Sadar); 16.30: Izseljenška nedelja: petje, deklaracije in igra v treh dejanjih »Za srečo in nesrečo« (p. Zakrajšek); 17.30: Reproducirana glasba (narodna); 20: Radio orkester (lahka glasba); 20.30: Samospevi ge. Josip. Sivec; 21: Slovenske narodne v tercetu (sestre Sitar); 21.30: Čas, poročila; 21.50: Radio jazz.

Ponedeljek, 4. decembra.
12.15: Reproduciran instrumentalni koncert (serenade); 12.45: Poročila; 13: Čas, reproduriran vokalni koncert (ruske pesmi); 18: Gospodinjska ura: Drobno pecivo za Miklavža in Božič (Svetlova); 18.30: O univerzitetni knjižnici (akad. Novak); 19: Reprodukija Strassovih valčkov; 19.30: Pojdimmo na naš jug (dr. Oblak); 20: Reproducirana češka glasba; 20.30: Prenos iz Beograda; v odmoru Čas in poročila.

Torek, 5. decembra.
11: Šolska ura: Pravilice (Kusova); 12.15: Reproduciran vokalni koncert (naši operni pevc); 12.45: Poročila; 13: Čas, reprodurirana Čajkovskega suite »Nussknacker«; 18: Otroški kotichek (Kusova); 18.30: Prihod sv. Miklavža; 19: Francoščina (prof. Prezelj); 19.30: Moja pot po Roveški (dr. Škerlj); 20: Glasbeno oblikoslovje (dr. Dolinar); 20.30: Prizori iz narave, izvaja Radio orkester; 21.30: Čas, poročila; 21.50: Vokalni koncert gđ. Gnušove; 22.30: Angleške plošče.

Sreda, 6. decembra.
12.15: Bodimo danes dobre volje (revija plošč); 12.45: Poročila; 13: Čas, bodimo danes dobre volje (revija plošč); 18: Komorna glasba, izvaja Radio kvintet; 12.30: Radio orkester; 19: Vloga dobrovoljcev na solunski fronti (dr. Turk); 19.30: Literarno predavanje: O Almi Kalinovi (Novjave); 20: Ga. Thierry-Kavčnikova poje operne arije s spremljevanjem Radio orkestra; 20.45: Koncert ruskega cerkvenega zbora; 21.30: Fantje na vasi; 22: Čas, poročila, Radio jazz.

Četrtek, 7. decembra.
12.15: Reproduciran instrumentalni koncert: Klavirski soli; 12.45: Poročila; 13: Čas, Tauber poje na ploščah; 18: O prehrani otroka (dr. Konvalinka-Tavčar); 18.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj); 19: Srbohrvaščina (dr. Rupel); 19.30: Plošče po željah; 20: Prenos koncerta Narodne odbrane iz Uniona; 22: Čas, poročila, reproducirana glasba.

Petek, 8. decembra.
7.45: Zadruga nabava in vnovčevanje kmetijskih pridelkov (ing. Ferlinco); 8.15: Poročila; 8.30: Smučarska gimnastika (Ula-ga); 9: Predavanje ZKD; 9.30: Versko predavanje; 10: Prenos iz stolnice; 11: Slovenska glasba, izvaja Radio orkester; 12: Čas, reproduciran koncert balajek; 16: Mlekarstvo za gospodnje (Pavlica Franjo); 16.30: Fantovska sekstet iz Slov. Javornika; vmes harmonika in citre na ploščah; 17.30: Reproducirane solistične točke: violončelo; 20.30: Internacionalni prenos iz Dunaja; 22.30: Čas, poročila.

Sobota, 9. decembra.
12.15: Reproducirana moderna plesna glasba; 12.45: Poročila; 13: Čas, reproduciran koncert (kino-orge, havajske kitare in ksilofon); 18: Reproducirane vesele slovenske pesmi; 18.30: Zabavno predavanje (prof. Šest); 19: Ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber); 19.30: Zunanji politični pregled (dr. Jug); 20: Lahka glasba, Radio orkester, vmes flavta solo (Trost); 21: Citre in harmonika menjaje se s ploščami (slovenske pesmi); 22: Čas, poročila; 22.30: Radio jazz.

A. O. Embury:

236

Dve siroti

Roman

— Imenito, — je dejal zdravnik, — današnji dan vam domesti mnogo izgubljenega časa.

— In res je opazil doktor Hebert že čez nekaj dni znatno zboljšanje v Luizinem stanju. In sporočil je nji in grofici, da ne bo več odlašal z operacijo. — Pripravljena sem, gospod doktor, — je dejala Luiza, — najdete me silno in mirno.

Z grofico pa ni bilo tako. Diana, ki je tako nestrpno čakala na uresničenje svojih najdražjih nad, je bila zelo razburjena, ko je zvedela, da se bliža odločilni trenutek.

Obiela je Luizo in jo privila na prsa; objemala jo je dolgo kot da se njena ljubezen ne more nasititi, in solze so ji tekale po licih.

Zdravniku se je zdelo, da mora poseči vmes.

— Gospa grofica, — je dejal tiho, — spomnite se, kaj sem vam rekel. Letil jo bom, sem vam rekel. In izlečil jo bom.

Diana je dvignila glavo in njen pogled se je srečal z zdravnikovim. Zdravnik je pa pripomnil z očetovskim glasom:

— Veda bo storila vse, kar se more od nje pričakovati... vse drugo je pa v rokah Previdnosti...

— In kdaj jo mislite operirati? — je vprašala grofica nekoliko pomirjena.

— Kmalu... Jutri!...

— Jutri! — je vzklila Diana.

Doktor Hebert je priklimal. Luiza je pa odgovorila na grofici vzklik z besedami:

— Da, čim prej, gospod doktor, ker že komaj čakam, da zvem, kakšna usoda me čaka.

— Jutri torej, če ste se že odločili, gospod doktor... Povejte mi, kaj vse naj ta čas storim.

— Najprej je treba poiskati tu v palači primerno sobo, ki ostane rezervirana naši dragi mladi prijateljici.

— Izbirajte, gospod doktor, — je odgovorila grofica, — moje sobe so vam vse na razpolago.

— Izberemo najtemnejšo sobo. Ne, da bi tam operirali Luizo, kajti za operacijo je potrebna svetla soba; toda ko odprem dekletu oči, bodo nekaj časa zelo občutljive... In tedaj bo treba varovati njene krasne oči naglega

njavanja teme in močne svetlobe.

— Pokažem vam po vrsti vse sobe. Pojdiva, gospod doktor.

Prijela ga je za roko in potegnila za seboj.

— Evo, tu je zelo čedna sobica, — je dejal zdravnik in se ustavil na pragu ene izmed sob; — ta je kot nalašč za nas. Svetloba je tu idealna. Primernejše sobe si ne morem želeti...

Poklical je slugo in dal postaviti k oknu divan, kjer naj bi ležala Luiza.

— A to-le mizico postavite k divanu za instrumente, ki pošlem ponje, — je pripomnil... Evo, — se je obrnil h grofici, — vaša sobica je izpremenjena v bolniško sobo. Bilo bi mi ljubše obdržati slepo dekle kar doma. Toda pomislil sem, da bi vam jo v tem primeru vzel za nekaj tednov.

— Kaj bo treba tako dolgo čakati na uspeh, ki si ga obetate?

— Da, gospa grofica...

Tako je bilo vse dogovorjeno za naslednji dan. Treba je bilo samo opozoriti se grofa, kaj se pripravljajo.

To nalogo je prevzel zdravnik. V trenutku, ko je stopil v predsobo grofovega kabineta, je Picard baš živo govoril z vratarjem o ameriški vojni.

Odkar je bil njegov mladi gospod odpotoval z generalom Lafayetteom, je

devah niti pojma in zato tudi ni razumel Picardovega zanimanja za medsebojno pobijanje.

Ko je doktor Hebert vstopil v predsobo, se je Picard priklonil in ta čas, ko je hitel vrtar k policijskemu ravateljstvu, je vitezov sluga spoštljivo pristopil k zdravniku, rekoč:

— Gospod doktor, morda ste pravi vprašati, ali smo že prejeli vesti o našem dragem, junaškem gospodu de Vaudreyu?

— Nikakor ne! — ga je prebil zdravnik; — saj vem, da so čete generala Lafayettea komaj prispеле v Ameriko. Poleg tega me pa tarejo težke skrbi nekoga drugega, za slepo Luizo.

Tisti hip je odprl sluga vrata in vedel zdravnika v kabinet policijskega ravnatelja.

Vse priprave so bile končane in doktor Hebert je pred odhodom povedal, da pride operirati Luizo naslednjega dne.

Večer je minil v znamenju splošne tesnobe.

Grof de Linieres je zgodaj odšel. Diana, je ostala zatopljena v svoje misli, dekletu sta pa sedeli v kotu salona.

Henrika je bila povabljena, da bi prebila noč pred velikim dogodkom v grofovi palači.

Vprašanje prednosti na križiščih

Kako bi bilo treba formulirati tozadavne predpise, da bi bili jasni in razumljivi

Ljubljana, 2. decembra. Večina prometnih nesreč se pripeti na križiščih in sicer zato, ker se v eno samo križišče izliva promet s štirih cest. Tako nastane na vsakem križišču čisto naravno osem nevarnih mest. Pazljivost vozača trpi zaradi velikega prometa, koncentracija za volanom je napram isti pri vožnji na ravni cesti manjša.

Le z zakonitim odredbam, ki jih mora strogo upoštevati vsi vozniki in pešci, je mogoče urediti promet na križiščih. Prometni stražniki so potrebni le na res močno prometnih križiščih, kjer se podredi ves promet izven zakonitih predpisov volji enega samega odgovornega čimtelja, ki se ravna zopet po drugih, internih predpisih v interesu prometa. V Ljubljani takega križišča prav za prav niti nimamo. V Ljubljani so prometni stražniki v prometu le bolj informativen faktor in pa nadzorini prometa. Brez njih bi šlo vse res preveč po domače. To se jasno vidi povsod, kjer se straznik odstrani s svojega mesta. Grobo prepiravanje, omalovaževanje predpisov in neprimerno zmerjanje poedinih vozačev in voznikov, biciklistov in pešcev, je posledica odsotnosti čuvarja javnega reda.

Prvoletni predpis o prednosti na križiščih je dajal prednost vozaču, ki pripelje po desni cesti. Iz popolnoma neznanih in nepojmljivih razlogov je bila ta odločba kasneje spremenjena in toliko, da se mora voznik na cestnih križiščih ravnati po mednarodnem signalu za križišča. Mednarodna signala, ki urejata promet na križiščih, sta pa dva. Eden je v trikotniku z navzgor obrnjenim enim oglom ležer križ, drugi, takozvani prednostni znak, je s konci obrnjen navzdol in v svojem belem polju prazen. Oba spadata po svoji trikotni obliki le na odprto cesto in ju v mestih ni mogoče uporabljati. Postavljena morata biti pravokotno na smer vožnje ter praviloma 150 do 250 m pred samim križiščem. S takimi znaki torej v mestih, kjer bi bila prednostna pravica na križiščih tudi urejena s splošno veljavnimi predpisi, ne moremo opraviti ničesar.

JUTRI! JUTRI!
Vlasta Burian

Člen 6 mednarodne konvencije o cestnem prometu iz leta 1926 pa točno veva, da mora dati vsak voznik prednost vozniku, ki prihaja po desni cesti, kadar se vrši promet po desni strani ceste. To je enkrat edini avtoritativni predpis, ki bi ga bilo treba redno upoštevati. Isti paragraf veva poleg tega vsakemu vozniku, da se mora pokoriti posebnim predpisom cestnega območja, ki bi bili gornji odredbi protivni. Logično sledi iz tega, da naj izdaja cestna oblastva take specialne predpise samo v izjemnih primerih in da morajo po možnosti vse take specialne odredbe označiti z internacionalnimi znaki.

Iz tega bi sledilo: po mestih in naseljih, torej povsod tam, kjer je po naših predpisih predpisana kot maksimalna brzina 15 km na uro, ima prednost voznik, ki pripelje po desni cesti. Specialnih predpisov ni mogoče izdati, ker ni za take predpise niti internacionalnih, niti za vso kraljevino obveznih nacionalnih znakov.

Kljub jasnosti prednjih predpisov smo dobili za področje dravske banovine naredbo, s katero se uvaža pojem glavne in stranske ceste, torej dva pojma, ki sta razsajena le med vozniki, ki si svoj cestni red ustvarjajo od križišča do križišča na lastno pest. Tudi definicije teh pojmov ne pogrešamo. Vendar so te definicije dokaj medle. Kot glavne ceste se smatrajo izven mest in naselij one ceste, ki služijo medkrajevnemu prometu (mišljene so najbrž one, ki služijo tkzv. mednarodnemu avtomobilskemu prometu), zlasti pa državne. Pojem medkrajevnega lahko dovede do usodnih nejasnosti, ker je enemu že medkrajevnemu, kar je drugemu še lokalno. V mestih (pravilno bi bilo: v naseljenih krajih) so po definiciji banke uprave glavne ceste dalje in prometnejše ceste, ki vodijo skozi mesto ali vežejo njegove dele; ostale so stranske ceste. Kako pa naj ve tujec, ki je mogoče prvič v Ljubljani, katera cesta veže poedine mestne dele? In kako naj ve celo domačin, katera cesta je daljša? N. pr.: Gosposvetska ali Bleiweisova? Katera so prometnejše? To je relativen značaj ceste, menjačo se od trenutka do trenutka. In kar je najvažnejše: promet je mogoče šele na križišču samem, torej v trenutku, ko bi moral voznik že z gotovostjo vedeti, kaj naj stori. Tako pa se ustvarja dilema tam, kjer bi morala vladati jasnost. Skozi mesto pa končno vodijo vse ceste in njegove dele vežejo tudi vse. Torej vsekakor precej nejasnosti v važnem vprašanju. Da bi pa tramvajski tir označil kako cesto kot glavno, kot to omenja Avto-vestnik ljubljanske sekcije avtomobilskega kluba v svoji 18. številki letošnjega leta, o tem ni govora v nobenem predpisu.

Banska uredba daje prednost vozilom, ki vozi po stranski cesti. Pri križanju dveh enakovrednih cest ima prednostno pravico vozilo po desni cesti. Iz prednjega je razvidno, da je uredba kljub temu, da ji banški svetnik g. dr. Lovro Bogataj v svoji knjigi o cestnem prometu prisloja le subsidiaren značaj, globoko posegla v jasne zakonske predpise in ustvarja za že rešena vprašanja nove probleme.

Upravnik policije v Ljubljani je s svojo naredbo nekako kategoriziral ljubljanske ceste s tem, da določa gotove linije za tranzitni in za tranzitni težki promet. Z naštevanjem poedinih cest je iste o ipso označil kot glavne ceste (kot prometnejše), medtem ko pripada drugim v naredbi ne naštetim komunikacijam značaj stranske ceste.

Vprašanje je seveda, v koliko so uporabljali ceste te predpise sploh prebrali in če so jih, v koliko so si jih zapomnili. Zato lahko pride do usodnih nesporazumov. Vzemimo n. pr. križišče Miklošičeve ceste in Tavčarjeve ulice. N. B.: banska naredba da prednost vozilom, ki prihajajo po glavnih cestah pred on-

mi, ki prihajajo iz stranskih ulic. Vsej široki množici voznikov, kolesarjev in motociklistov se bo zdelo Miklošičeva cesta glavna komunikacija. V resnici pa ni tako. Upravnik policije označi je Tavčarjevo ulico kot glavno, Miklošičeve ceste v tem predelu pa sploh ne omeja. Po točni razlagi iste naredbe bi moral voznik po Dalmatinovi ulici v smeri od Evrope proti Štrklju propustiti po desni prihajajočega z Miklošičeve ceste, medtem ko ima voznik po isti cesti (torej po Dalmatinovi) v nasprotni smeri (proti Evropi) na istem križišču prednost pred voznikom, ki prihaja po desni strani, torej po Miklošičevi cesti proti Marijinem trgu. In takih klasičnih primerov je še več.

Z raznimi detaljnimi predpisi, ki jim seveda ne gre odrekati dobre volje, saj se je dosti debatiralo za zeleno mizo, so razna oblastva zamotala sicer jasne mednarodne predpise. Fakt je, da danes prednostna pravica ni urejena jasno in enostransko, ker dopušča v marsikaterem primeru alternativno rešitev ali pa celo diktira rešitev, ki se protivi nazorom o cestnem prometu.

Poleg tega pa še razne institucije toliko obstoječe predpise precej samovoljno. Kdo ima n. pr. pr. pravico na izlivu Aerodromske ceste v podaljšano Šmartinsko cesto, če vozi en voznik od Aerodroma proti Ljubljani, drugi pa iz Ljubljane proti Šteberju? Ljubljanski avtoklub za stopa stališče, da oni, ki pride iz Ljubljane, torej levi voznik. To svojo tezo motiira z razlogo, da služi Šmartinska cesta medkrajevnemu prometu. Če je že izlet iz Ljubljane, torej levi voznik. To svojo tezo motiira z razlogo, da služi Šmartinska cesta medkrajevnemu prometu. Če je že izlet iz Ljubljane do Pečnikarja medkrajeven promet, potem stranski cest sploh nimamo. Poleg tega pa ima Aerodromska cesta po svojem izgledu značaj glavne ceste (prim. zakon o državnih cestah itd.). Toraj nastane tu sporno vprašanje, ki dovede lahko do občutne nesreče. Ne gre za to, da se pozneje pri sodni obravnavi mogoče dožene krivda tega ali onega vozača, ali pa ranotako nedolžnost enega ali drugega voznika. Gre za to, da zakonski predpisi ustvarjajo nejasnost, ki ogroža življenje in imovino.

Tako bi bilo treba zakonske predpise prilagoditi potrebam ceste in cestnega prometa. S tem samim da se tretirajo vsa

„12 stolic“

vprašanja, tičočja se cestnih problemov, se ni podana zveličavna rešitev.

Predpise glede prednosti na križiščih bi bilo torej treba formulirati tako:

1. V mestih in naseljih imajo prednost no pravico ona vozila, ki prihajajo po desni cesti ali ulici, ne glede na različni prometni karakter ene ali druge. Ta prednostna pravica ne velja, kadar pripelje desno vozilo z dvorišča, izvoza, veže ali sličnega. Vozovi cestne železnice, rešili in gasilski vozovi uživajo v vsakem primeru prednost, vendar se morajo, kadar prihajajo z leve, posluževati močnega po sebnega znaka.

2. Na odprtih cestah izven mest in naselij se ureja prednostna pravica tako:

a) Prednostno pravico na križiščih cest urejajo pristojna cestna oblastva po svoj uvidevnosti in se morajo pri tem posluževati mednarodnih znakov za križišča. Kjer določajo prednost vozila z desne ceste, morajo opremiti vse v dotično križišče se izlivačje ceste z mednarodnim znakom za križišča: ležer križ na belem polju. Če pa dajo prednost vozilu z leve ceste, potem na levi cesti ne postavljajo nobenega znaka, na desni pa prednostni znak (s konico navzdol postavljen trikotnik z belim praznim poljem).

b) Ob izlivu poljske ceste v drugo, ne poljsko, uživa prednostno pravico vedno vozilo, prihajajoče po slednji. Za poljske ceste je smatrali one, ki so preozke za srečevanje dveh vozil, katerih površina se bistveno razlikuje od površine glavnih voznih cest, in katerih namen je le za sebnega raba lastnikov zemljišč ob njih kljub temu, da so prehodne tudi za druga vozila.

c) Na križišču dveh poljskih cest ima pravico prednosti vozilo z desne.

Prepričan sem, da bi bilo brez dolgotrajnih anket in posvetovanj mogoče čim prej sprejeti prednje predloge. Gre za vprašanje, ki se tretira vsak dan na tisočih križiščih — na vsakem seveda po lastni uvidevnosti ali komodnosti raznih voznikov.

Gojko Pipenbacher.

Tovarišem obrtnikom

Ljubljana, 2. decembra. Ni še dolgo, ko smo čitali v nekem ljubljanskem dnevniku članek o težkih časih, ki jih glede na splošno gospodarsko krizo in nekežjo izdatkov preživlja naša mojster-obrtnik. V izdatku se je tudi na vso moč obsajalo šušmarstvo in šušmarji, ki da so največji škodljivci obrtniškega stanu. Da bo pa šika in resnica še bolj izpopolnjena, si dovoljujem kot mlad obrtnik-začetnik pripomniti sledeče: Ni novega ni da gra marsikateri obrtnik zaradi splošne gospodarske krize v popolno gospodarsko propast. Ni novega tudi ni, da si brezposelnim povračilo išče kruha tam, kjer ga „obi, zlasti ako bože, da se pošteno preživi. Toda vse obsajbe vredno pa je nekaj drugega, kar škoduje in uničuje obstoj posameznih obrtnikov, in to je grda medsebojna nevedljivost in nezaupanje. Ne pomagati, temveč le škoditi, če je mogoče, svojemu stanovskemu tovarišu, v tem imajo mojstri nekaterih obrti svoje zadostne. Rajši nekateri prdim-že dražje plačujejo tujcu, samo da uničijo domačina. Da to „brtniškega stanu ne škodi, a mu ni v čast, tega žal obrtniki nekaterih strok ne spoznajo in ne upoštevajo. Ako pa hočemo, da se gospodarski napredek, medsebojno zaupanje med nami ter uveljavitev našega „brtniškega stanu dvigne, je potrebno, da se med sebojno podpiramo in ne uničujemo.

Obrtnik.

Iz Kamnika

— Sportno miklavševanje. Naši vrli sportniki nam bodo v soboto zvečer pridelali miklavševanje za katero vlada mod odrašlimi precejšnje zanimanje. Bo to povsem nov način miklavševanja, uvid bo kralka izrica s prolozom sportnega Miklavža, ki bo obdaroval vse, ki bodo pač obdarovanja vredni. Podrobnosti o Miklavžu, spremstvu, posebno o Antonu n. moremo navešati, ugotavljamo le, da je vse sestavljeno zelo posrečeno in da računamo na artistične zmožnosti našega Antona, ki bo gotovo razveseljeval abrano družbo. Valopnina: u! Začetek je v soboto 2. decembra ob pol 9. zvečer v Narodni šitalnici.

— Tujaki promet in sapra kamniška kavarna. Že parkrat smo čitali v „Slovenecu, da je Kamnik zlasti v tujakoprometnem oziru mnogo zgrbil, ker je bila zaprta edina kamniška kavarna. Ki je v prillihu zapeteleneza in razpuščenega Kamniškega doma. Kdor ne pozna lokalnih prilik, gotovo verjaja, da morajo biti v Kamniku prav kadovite prilike ako so še edino kavarno zaprli. Zakaj so kavarno zaprli — to je zadeva politične oblasti, ki je odzvana razlo na tehnetno predarku. Kaj je zgrbil Kamnik, če se je zaprlo kavarno, ki je služila bore malo tujakemu prometu, na katerega se „Slovenecve donenik sklicuje? Pravi da edino kavarno. No, tako tragično to ni, res kavarna, z lokali, kamor brez skrbni vestoni vsak, še tako odličen tujec, je v Citalnici. In kdor je bil kdaj v Kamniku, temj je gotovo znana. Poleg tega pa dobija v vsaki kamniški restavraciji vse in še več, kar ti je mogoča nuditi edinec kamniška kavarna. Dober je tudi argument, da tujci, ki se ob 11 ponoči prinelišo v Kamnik, nimašo kam Ako malo zasledite nočni dotok tujcev v Kamnik boš videl da se povešini seetnoje potniki do Domžal, na vsaki noštati jih nekaj izstopi, v Kamniku jih nekaj odloše na Štuni, ostanek, in ta do današnji krizi v kateri se silno bore oobite kamniška avtobusna podjetja, ni čisto tako velik, da bi zasledil eno mizo v edini kavarni.

Očividno je bil dopisnik napačno informiran, ko je pel slavo sedini kavarni v Kamniku. O lokalitetah te sedinec kavarne niti ne govorim, so vse prej kot primerne za to in tujaki promet z njo ni nič izgubil.

— Kamniški lazanie so vzbudili po vsej državi dosti zanimanja, naš članek o „lazanski pravdi je priobčila tudi beogradska „Pravda.

Iz Hrastnika

— Shod nacionalnega delavstva. NSZ priredi v nedeljo 3. t. m. ob pol 6. uri popoldne javen shod delavstva v gostilni g. Roša. Na shodu, za katerega vlada veliko zanimanje, bo poročal znani poznavalec delavskih vprašanj g. dr. Joža Bohinjec iz Ljubljane. Danes ob 18. pa predava g. dr. Arnscek o gripi in ostalih boleznih v zimskem času. Predavanje bo v rudniški čakalnici.

— Ponovitev akademije 1. decembra. Na splošno željo občinstva, ki ne more pozabiti te najlepše akademije, kar jih je od sedaj Sokol v Hrastniku priredil, se je Sokol odločil, da ponovi teledadni ples „Polarne sanje“ jutri ob 18. v Sokolskem domu. S tem je dana možnost zlasti okoliškim društvom, da si ogledajo prireditev, ker so vlakovne zveze na vse strani zelo ugodne.

Z Jesenic

— Knjige Vodnikov družbe so došlele. V kolikor jih poverjeniki niso sami raznosili po hišah, naj se naročniki sami zgledajo na njih domovih. Knjige so naročnikom zelo všeč, zlasti mladini, ki jih z velikim veseljem čita. Naročniki predvsem radi posejajo po knjigi „Skozi Sibirijo“ Martina Muca, ki v njej pripoveduje o svojem burnem življenju v Sibiriji, ki ga je beloma preživel v družbi Jesenčanov krojaških mojstrov gg. Ivana Stojana in Ivana Bohinca.

— Zimake radosti. Pri nas je v zadnjih dneh zapadlo skoraj pol metra snega in to prvo vrstnega snega. Po vseh potih, cestah in klancih opažajo mladino, ki šviga po snegu kot ribe v vodi in se veseli v lepi zimski prirodi. Na Jesenicah smuča sedaj skoraj vse, mlado in staro, tako da lahko trdimo, da je zimski sport na Gorenjskem malokje tako razvit kot pri nas. Na državni praznik 1. decembra je bilo več stotin šolskih otrok na dilih, več stotin odraslih pa je šlo na planine, predvsem na Roško in Pušni vrh in na druge vrhove, odkoder se je vračala na večer vsa srečna in razigrana v dolino.

Iz Trebnjega

— Miklavž bo nočil. Kakor druga leta tudi letos Miklavž ne bo pozabil sokolske mladine, kateri pripravila naš Sokol obilo darov. Miklavž nastopi v stari občinski pisarni v torek popoldne ob 17. uri. Posebna darila je treba oddati do navedene ure pri Šrpanovih.

— Hiše brez državnih zastav. Naproše ni smo, da objavimo: Ob vseh prilikah, kadar je treba izobestiti državne zastave, opazimo, da več hišnih posestnikov v Trebnjem istih ne premore. Ker napravi to posebno na tujce kadar čuden vtis, je že čas, da se ta kričični nedostatek odpravi. Zastavo za izobesežanje raz hiš dobijo še od Din 50 naprej. Ker vemo, da zastav gotovemu delu hiš ne manjka iz kljubovalnosti, niti ne zaradi pomankanja, naj ne bo v bodoče tudi malomarnost vzrok!

— Posestvo v gostilni in dobro idočo urgovino v bližini Trebnjega je naprodoj. Opozarjamo na oglas v današnji številki našega lista, kjer zveste za naslov.

— Božična drevesca. Občina opozarja vse na najstrožje odredbe trgovanja z božičnimi drevesci. Lastniki mladih smrekov, vih gozdov dolo potrdila pri pristojnih občinah je v danih pogojih. Potrdila so potrjena drž. taksi Din 20. Trgovcem se potrdila za že nakupljene smrečice ne smejo izdajati v nobenem slučaju, tako nakupljene smrečice pa bodo zaplenjene. Škodljivo izsekavanje mladih smrekovih gozdov je najstrožje prepovedano.

— Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navali, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutrija na tešče kozarec „Franz Josefove grenčice“. Po izkušnjah nabranih na kliničnih za nožranje boleznih je „Franz Josefove grenčice“ izvanredno dobrodejno odvajalno sredstvo. „Franz Josefove vode“ se dobi v vseh drogerijah, lekarnah in spec. trgovinah.

Jugoslovanski javnosti

Po indeksu Narodne banke so cene žitnih proizvodov pri nas od 1928 do avgusta t. l. padle za 60%, a živina za 49%.

Pšenica za 6 mesecev od Din 230.- na Din 100.- za 57%.

Izvozna pariteta je Din 70.—.

Vo i od junija 1932 od Din 6.75 na Din 3.38 za 50%.

Svinje od dec. 1932 od Din 9.75 na Din 6.75 za 31%.

Po indeksu Zagrebske delavske zbornice od decembra 1930 do junija t. l.

plače so padle za . . . . . 33%.

Politika z dne 1. novembra t. l. piše, da znašajo dnevne plače v nekem podjetju 5 dinarjev.

Iz tega stanja sta dva alternativna izhoda:

bodisi umetno zvišanje cen poljedelskih proizvodov in plač

ali pa znižanje cen industrijskih izdelkov.

Med konzumenti je opažati gibanje.

Zahteva se znižanje cen industrijskih izdelkov kot praktično edino možna rešitev.

Beo rajska delavska zbornica zahteva poostreitev zakona o poljanju draginje.

Obutev snada v eno izmed štirih skupin življenjskih potrebščin človeka: hrana, stanovanje, obleka in kurjava.

Podjetje, ki ga jaz vodim, si je dovolj prizadevalo, da cene obutvi prilagodi zmanjšani kupni moči kmeta in delavca.

Mi smo znižali cene obutvi:

od Din 249.- na Din 149.- za 40%

od Din 199.- na Din 99.- za 50%

od Din 169.- na Din 89.- za 47%

odnosno povprečno 45%, gumijaste škornje za kmetovalce pa

od Din 229.- na Din 99.- za 57%.

Na ta način ima naše podjetje pravico na priznanje da je omogočilo širokim masam kmetovalcev in delavcev, ki so vsled slabe kupne moči hodili bosi ali nezadostno obuti da se higijensko obueio.

Naša konkurenca, ki se dviga proti našim nizkim cenam, pozablja, da ni nobena umetnost drago proizvoditi. To bi mi tudi znali.

Ko imam na izbiro ali prijateljstvo konkurence ali službo širokim masam konzumentov, tedaj se moram odločiti za konzumente.

Ker se ne more boriti proti nam z nacionalno-ekonomskimi in socijalnimi argumenti, se konkurenca poslužuje nacionalno-političnih

Predbacivajo nam, da smo tujci.

To ni resnica. Pridite v Borovo in prepričajte se. Od mene pa do najmlajšega delavca, vsakdo je dober in veren Jugoslovian v našem podjetju.

Z nacionalnega stališča tuj kapital ni dobrodošel, ako uporablja tuje sirovine, zaposluje tujo delavno moč in izvažja velike dobičke iz države. VSE TO SE NE NANAŠA NA NAS.

Uporabljamo izključno domače sirovine.

Vse kar smo iz tujine, odnosno od naših bratov Čehoslovakov uvozili, vse to sta duh in metoda industrijskega dela.

Toda tudi to smo nacionalizirali.

Mi smo Jugoslovani z jugoslovensko delavno močjo in imamo pravico na priznanje važnosti v nacionalno-ekonomskem in socijalnem smislu.

Plačamo najvišje plače in prodajamo najceneje svoje izdelke

Podjetje vodim jaz in ne dopušam nikomur, da niti najmanj oporeka mojemu jugoslovanskemu patriotizmu in patriotizmu mojih 2.500 jugoslovanskih sodelavcev.

Toma Maksimović

predsednik občine Borovo in ravnatelj firme

Bata

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozičkov, stolic, holenderjev, malih dvokoles, triciklov, šivalnih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne »TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA ŠT. 4. — Najnižje cene! Ceniki franco!

V restavraciji hotela „METROPOL“ (Miklič) — se toči

nova belokranjska PORTUGALKA iz Drašč, staro belo in rdeče (cviček) iz Krške Trške gore

po Din 12.— liter. Ravnotako pekerčan po Din 14.— liter. — Vse sama prvovrstna vina.

Smučanje je lep šport, toda...

Ostajate v zimski sezoni? Če želite, da vaša zima ne bo dolgočasna, si pridržite svoje smučarske opreme. Tudi ona potrebuje brzo! — »URAN« krema za lase in roke obvaruje kožo škodljivih vplivov mraza, vetra in vlage. Kožo postane mekšo, mladostno svežo in odporno. — »URAN« krema — mešanica ali polmešanica — naj bo del vaše smučarske opreme. Kjer koli jo boste zahtevali, povsod jo dobite.

Velika kletka 12.— dinarjev, mala 6.— dinarjev.

Neveste!

Gospodinje!

Najlepši okras vašega doma je perilo, zavesa, posteljna pregrinja! Najfinejše in najtrpežnejše ga okrasite z vezenjem od trvdke

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(POLEG HOTELA STRUKELJ)

Izdelujemo gumbnice, prebadamo šablone, predtiskamo čisto ženska ročna dela, imamo specijalni entel za obleke in volane, azuriramo in entiamo.

Vsakdo že ve, da imamo največjo in najmodernejšo vezilnico. Ker sami delo sprejemamo, ga sami nadziramo, zato vas tudi najboljše postrežemo.

ZA MIKLAVŽA

zelo prikladna darila nudi trvdka

A. & E. SKABERNÉ LJUBLJANA

Proda se posestvo in dobro idoča gostilna s trgovino

v bližini Trebnjega. — Poizve se pri Antonu Novaku, Blatu št. 9. pri Trebnjem. 4665

VI 53.786/1933.

RAZGLAS.

MESTNO NAČELSTVO V LJUBLJANI razpisuje za leto 1934. mestne tovarne vožnje, v kolikor istih ne bo mogla opraviti priprava mestne pristave.

Pravilno kolkovane ponudbe se vlagajo pri mestnem gradbenem uradu, Nabrežje 20. septembra št. 2/II, soba št. 4., najkasneje do

ponedeljka, dne 11. decembra 1933 do 11. ure dopoldne

kjer se vrši odpiranje ponudb. Natančnejši podatki se dobe pri mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami.

Mestno načelstvo v Ljubljani, dne 2. decembra 1933.

Zupan in mestni načelnik: **Dr. DINKO PUČ I. r.**

DOUK

TRG. VAJENCA

sprejem s primerno šolsko izobrazbo, zdravega in krepkega, postenih staršev. Grabnar, Brežice. 4660

SLUŽBE

IZUČEN MEHANIČ

mlad fant, išče kakršnokoli zaposlitev. Zore Franjo, Brežice pri Ljubljani. 4663

KUPIM

TRAVERZE

v brezhibnem stanju, velikosti: 2 kom. 580x18, 2 kom. 510x15, 6 kom. 450x18, 3 kom. 420x18, 9 kom. 240x12, 1 kom. 370x14 cm, kupi Peter Šetina, Radeče. 4664

SVINJSKE KOŽE

kupuje Lavrič, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1. 4591

REZAN LES

kupujem. — Ponudbe: Jugomosse, Zagreb, Jelačičev trg 5 pod »284«. 4589

PRODAJ

DRAŽBA PREPROG

razne velikosti, po ugodni ceni, se vrši 4. decembra ob 15. uri v zastavljalnici. 4659

KROJASKI STROJI

z velikimi mizami znamke Singer in znamke Pfaff v dobrem stanju, nadalje likalnik s podstavkom, blazina in drugo krojaško orodje ceno naprodaj. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 4645

BOŽICNA DREVESA

1500—2000 komadov, od 1 do 3 m visokosti, ugodno prodaja Henrik Zechner, les. trg., Libeč pri Dravogradu. 4637

DOBREGA VINA

30 hl, starega, prodaja graščina Stari grad pri Novem mestu. 4641

MLEČNE KISLINE

40 kg, za prehrano, prodaja Wilfan, Tržič. 4640

ČEBULO

v vsaki množini, po 55 par, razpošilja F. Mikl, Sv. Marjeta pri Moškanjcih. 4639

TOVORNI AVTO

prodaja »Merkur«, Maribor, Meljska 12. 4620

GLASPA

KLAVIRJE, PIANINE

prvovrstnih inozemskih znamk, ugodne cene; tudi na obroke in hranilne knjižice. — Najceneje popravlja in uglašuje. — MUZIKA, Sv. Petra cesta 40. 59/L

ZIVAL

NEMŠKEGA OVČARJA

z rodovnikom, 9 mesecev starega, prodaja Kos Makso, Buče. 4638

NEPREMIČNOSTI

REDKA PRILIKA!

Oddam lepo gostilno na zelo prometnem kraju v Zagrebu. Pred gostilno tramvajska in avtobusna postaja. Odda se takoj z inventarjem zaradi bolezni v rodbini. Samo resni reflektanti naj se javijo na naslov: Gomberl Anton, Zagreb, Kačičeva 19. 3638

GOSTILNO S POSESTVOM

na prometni točki v Slov. goricah oddam v najem. Prednost ima družina s 3 delovnimi močmi. Pismene ponudbe na naslov: Makso Herič, trg., Marja Snežna, Slov. gorice. 4662

VEC HIS

ob Dunajski cesti naprodaj. Poleg dobro vpeljane gostilne se odda vsled bolezni v najem, ev. tudi prodaja. — Naslov: Kopališče Ježica. 4672

DVOSTANOVANJ. HISA

naprodaj. — Lebe, Reka, pošta Hoče. 4603

Liudska samopomoč

registrovana pomožna blagajna

MARIBOR, Grajski trg 7

je razposlala te dni vsem svojim članom nova pravila, s katerimi je zavod postavljen na popolnoma novo, zdravo podlago. Nova pravila so sestavili sporazumno z ministrstvom in bansko upravo strokovnjaki.

Nadzorstvo nad blagajno vrši kraljevska banska uprava. Ljudska samopomoč je izplačala tekom svojega 6 letnega obstoja nad 11 milijonov dinarjev na podporah, kateri denar je ostal ves v domovini, je torej pravi domači zavod. Ako še niste član »Ljudske samopomoči«, zahtevajte brezplačno in brezobvezno pristopno izjavo.

LEPO POSESTVO
naprodaj. — Pojasnila: Risa, Draženec št. 27. p. Ptuj. 4593

RAZNO

ELITNI MIKLAVŽ

obišče Vaše malčke na domu. Informacije do ponedeljka na Trgovski akademiji, Aškerčeva ulica. 4661

MIKLAVŽ

JE ŽE V LJUBLJANI! Nastanil se je v slaščičarni Novotny na Gospodarski cesti, kjer bo od danes do torka od 3. do 5. popoldne pričakoval otročičke, mamice in tudi papčke. — Za obilen obisk se priporoča T. Novotny. 4671

Tam, kjer kupujete drugi, kupujte tudi vi!

Okoristite se z njihovimi izkušnjami in si čimprej ogledite veliko zalogo modnega volnenega blaga in svile za damske obleke in plašče pri staroznani trvdki

R. MIKLAUC (polog škofije)

Pomagali vam bomo pri izbiri.

V NEDELJO 3. DECEMBRA v restavraciji »FRANKOPANSKI DVOR« v Šiški bo velika veselica s plesom; na razpolago so najboljša štajerska in dolenska vina, kakor tudi pristne domače kolone. Vstop in ples prost. — Dne 5. decembra bo tudi obiskal sv. Miklavž v spremstvu nebesčanov in luciferjev pridne otroke in odrasle. — Darila se sprejemajo istotam do 6. ure zvečer. — Nato prosta zabava in ples. — Se priporoča — restavr. Ukmar.

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

Vaše kislo lice je zoperno

vaši okolič. Za vaše razvedrilo vam posodi plošče in gramofon:

„ŠLAGER“ Aleksandrova cesta 4, prehod »Viktorijec

ČLANI

»Vzajemne pomoči«

zglasite se takoj zaradi skupne akcije pri A. Komac, Zgornja Šiška št. 32 (pod hribom). — Za pismene odgovore priložite 6 Din v znamkah. 4628

KAM PA V NEDELJO?

Ze vem! Na priznani najboljše krvavice, pečence ter na razna druga prvovrstna jedila in dobro kapljico. V zabavo tudi koncert. — Se priporoča Dolenjski Lojze Fabjan, mesar in gostilničar, Glince, Cesta IX, št. 30. 4676

ZA BOŽICNE PRAZNIKE

nudimo najfinejše čajno in kuhano MASLO po zmernih cenah. — Mlekarna v pasazi Nebotičnika. 4674

TOČILJO

se pristna dalmatinska vina iz lastnih vinogradov Kaštela. — Cena vina: belo specialno Din 10.—, opolo Din 10.—, opolo z otoka Krka Din 10.—, kaštelanska ružica Din 10.—, kuč Din 8.—. Vina čez ulico Din 1.— ceneje. — Vsak dan sveže morske ribe, kakor tudi vse vrste hladnih jedil. — Dalmatinski buffet, Ljubljana, Tyrševa cesta št. 34. 4634

IZGOTOVLJENE PERNICE

180x115 iz finega puh. perja Din 230.— do 280.—; la puh Din 420.— in 610.—.

SVILENE PUHAŠTE ODEJE Din 780.— in 950.—. Na zalogi vse vrste klotaste odeje. Razpošilja po povzetju — Rudolf Sever, Ljubljana, Marijin trg 2 70/L

Dobra obutev - nizke cene

DECI ZA SNEG IN BLATO.

25.-

Tople copate ženske Din. 29.—, moške 39.—.

45.-

Za dečke, ki nikdar ne mirujejo evo, dobrih visokih čevljev iz močnega mastnega usnja in trpežnim gumijastim podplatom. — Val. 35-38 Din. 59.—.

59.-

Vel. 23-26 Za živahne dečke in deklice v dežju, snegu in blatu. Ni jih treba čistiti, operejo se z navadno vodo. 27-34 Din. 79.—. Ženske 99.—.

ŽENAM ZA VSAKO PRILIKO.

Okusen salonski čevlček iz finega baržuna ali satena. Ne sme manjkati v garderobi nobene praktične dame.

V teh snežkah brez skrbi greste v najslabšem vremenu. Usnjeni čevlji in noge vam ostanejo popolnoma suhi. V njih nosite naše čevlje iz satena za Din. 49.—.

59.-

Črni ali rjavi baržunasti kombinirani z usnjem. Eleganti in udobni, za vsako nogo in vsak žep. Lahko jih obujete v snežke.

29.-

Najpripravnije za delo doma in po dvorišču so naše »ZEPE«. Ker imajo gumijasti podplat, so nepremočljive. Otroške 25, moške 35.—.

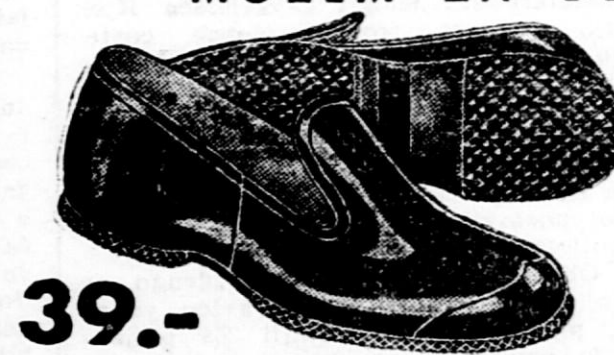
129.-

Eleganten čevlček iz laka z okusnim okrasom, primeren za vsako priliko.

99.-

Udobni toda elegantni čevlji iz toplega volnenega sukna z okrašenim robom iz krimerja. Za občutljive noge v zimski dobi nenadomestljivi.

MOŽEM ZA DELO IN DRUŽBO.

39.-

Zdravje in drago usnjeno obutev vam najboljše obvarujejo naše galoše. Imeli boste vedno suhe noge in čisto stanovanje. Jamčimo za dobro kvaliteto.

Eleganten čevlji šivan na ram. Izdelan iz najboljšega boka z usnjenim podplatom in peto.

149

Čevlji elegantnega gospoda za družbo in ples iz laka, kombinirani s semišom.

149.-

Elegantni čevlji iz telečjega boka, zgornji del kombiniran s toplim suknom. Radi svoje omenosti imenovani »DIPLOMATSKI«.

Rata

DOPISOVANJE

GOSPA srednjih let, osamljena, z lastnim stanovanjem, išče boljšega gospoda nad 50 let kot dobre prijatelja. Dopise na upravo »Slov. Naroda« pod »Srečen Božič 4658«.

ZNANJA ZELI

akademski naobražen gospod z gospodično ali mlado gospo; želite ni »sključena«. — Cenj. dopise na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Srečno 4679«.

Zopet otvorjena

restavracija in klet

ZVEZDA

Za pristna vina, izborna kuhinjo in zmerne cene vam jamčiva s svojo dolgoletno strokovno prakso in se priporočava.

Rajko Zupan, bivši plačilni natak.

Rudolf Wand, bivši šef kuhinje.